

brat *francišek* 1

*Danes še vedno
z začudenjem in ljubeznijo
gledamo na Kristusove
rane, ki so se vtisnile
v njegovega služabnika
Frančiška, in vemo,
da nas lastni krst vodi
k temu srečanju in tej
globoki preobrazbi,
ki se tako očitno
kaže v njem.*

- Frančiškove rane
- Frančišek in uboštvo
- Duh Assisija na Brezjah
- Sveta dežela v trpljenju vojne

- 4 **Urednikova beseda**
- 4 **Frančiškova duhovnost**
Generalni minister OFM na La Verni
- 6 **Naša evangelizacija**
Frančišek in uboštvo
- 21 **Frančiškov svetni red**
Duh Assisija na Brezja
- 26 **Iz naših družin**
+ Marjan Ščuka
Slovo naše babice, Marije Svenšek
- 28 **Živi rožni venec - ŽETEV**
Poklicanost: milost in poslanstvo
Desetka častitljivega dela rožnega venca
- 32 **Iz Frančiškovih logov**
Frančiškov prijatelj
Med nami
- 34 **Mladi Frančišku**
Rojstvo
- 36 **Pravičnost in mir**
Apostolska spodbuda Laudate Deu
- 38 **Korenine in sadovi**
Življenje našega blaženega očeta Frančiška (12)
- 40 **Sveta dežela**
Sveta dežela v trpljenju vojne
Sveta dežela - skozi biblične dogodke stare
in nove zaveze
- 46 **Razvedrilo**
»Pušci«
Nagradna uganka odvzete črke

Brat Frančišek – ISSN 1408-0192.
GLASILO FRANČIŠKOVEGA SVETNEGA REDA (OFS) V SLOVENIJI.

Revija izhaja šestkrat letno.
Spletni arhiv: www.ofm.si/zb/revija_BF

Izdajatelj:
Založba Brat Frančišek, Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana, Slovenija, www.ofm.si/zb/

Za založbo:
Miran Špelič OFM

Člani uredniškega odbora:
Janez Papa OFM (odgovorni urednik)
Fani Pečar OFS (glavna urednica)
Jožef Kozel OFS (Naša evangelizacija)
Peter Skoberne OFS (naslovnica)
Metod in Mateja Trajbarič OFS (Frančiškov svetni red)
Prispevke za rubriko OFS pošljite na e-pošto:

revija.bf@fsr.si
Krizostom Komar OFM (ŽRV - Žetev)
Gregor Pavlič OFS (Razvedrilo)
NS FRAMA (Mladi Frančišku)
Emina Mulalič OFS (Pravičnost in mir)
Miran Špelič OFM (Korenine in sadovi, Naše knjige)
Peter Lavrih OFM (Sveta dežela)

Logotip rubrik:
Aleš Porenta

Fotografije:
Internet, arhiv revije BF

Oblikovanje in priprava:
Tina Bruno, Založba Brat Frančišek

Tisk: ABO Grafika d.o.o., Ljubljana

Naklada: 2.800

Naslov uredništva:
Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor
tel.: 02-22-85-113
E-mail: revija.brat.francisek@ofm.si

Rokopisov in slik ne vračamo.
Revija se vzdržuje s prostovoljnimi prispevki.

Člani FSR nakazujte prispevke na:
Narodni svet FSR Slovenije,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana
TRR SI56 0430 2000 3307 102, NOVA KBM d.d.;
sklic na 00 700-23.

ali

Člani ŽRV nakazujte prispevke na:
Založba Brat Frančišek,
Prešernov trg 4,
SI-1000 Ljubljana
TRR SI56 6100 0001 2574 166, Delavska hranilnica d.d.;
sklic na 00 700-23.

Glasilo izhaja z dovoljenjem cerkvenih oblasti.

Gospod naj ti podari mir!

Vstopili smo v leto 2024, v katerem se spominjamo 800-letnice vtisnjenja ran sv. Frančišku na gori La Verna. Kristusove rane, ki so vtisnjene sv. Frančišku, nam odpirajo oči za vse rane tega sveta, ki vedno znova krvavijo na različnih bojiščih in ob naravnih katastrofah, v Cerкви in v družbi, v mojem in tvojem srcu.

Rubrika Naša evangelizacija nam prinaša predavanje o Frančišku in uboštvu, ki ga je pripravil kapucinski provincialni minister br. Primož Kovač OFM Cap.

Ne spreglejte utrinkov s srečanja Duha Assisija, ki je konec oktobra potekalo na Brezjah.

Nova Žetev prinaša nekaj besed papeža Frančiška in razmišljanje Berte Golob.

Pokukajte v predstavitev revij Frančiškov prijatelj in Med nami.

Prizadevanje za pravičnost, mir in ohranjanje stvarstva je temeljno za vse Frančiškove brate in sestre. Papež Frančišek je izdal novo apostolsko spodbudo Laudate Deum, ki govori o podnebni krizi.

Vojna žarišča se v lanskem letu niso ohladila, še vedno ni miru. Preberite utrip Svete dežele v trpljenju vojne.

Vsem bralkam in bralcem želim prijetno branje.

*Ostanimo v miru!
Vse dobro!
br. Janez Papa*

V letu 2024 v rubriki Frančiškova duhovnost spremljamo razmišljanja ob 800-letnici vtisnjenja ran sv. Frančišku na gori La Verna.

Generalni minister OFM na La Verni

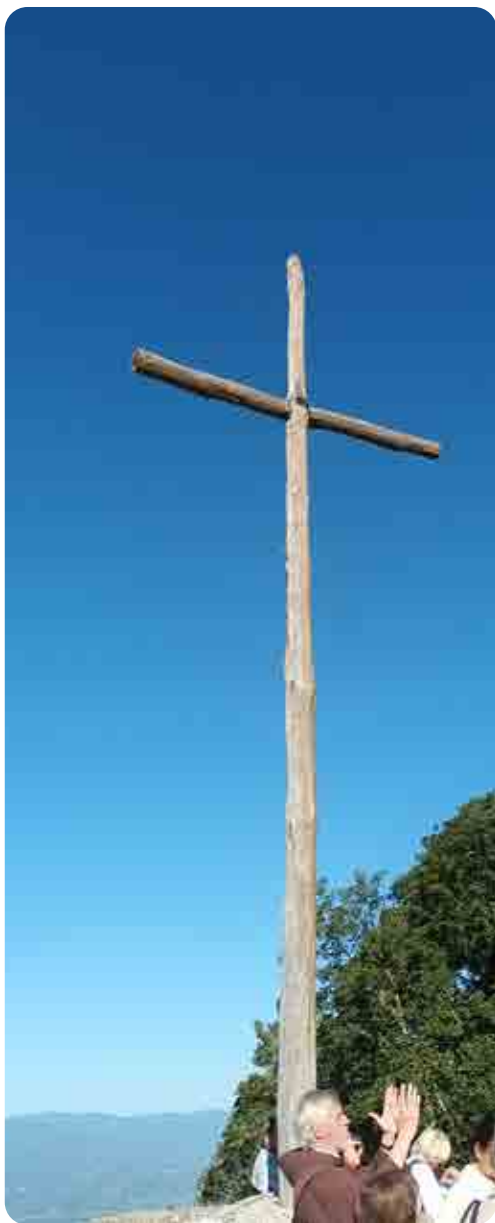
16. in 17. septembra, na praznik prejema Frančiškovih stigem, se je generalni minister OFM, br. Massimo Fusarelli, udeležil slovesnosti, ki so jih pripravili bratje v frančiškanskem svetišču La Verna, kjer je leta 1224 asiški Poverello (Ubožec) prejel stigme, v letu, ki zaznamuje predvečer osemstoletnice prejema stigem, katerega praznovanje se bo uradno začelo 5. januarja 2024.

V soboto, 16. septembra, pozno popoldne se je v baziliki uradno začelo bogoslužno slavlje z večericami.

V župnijski cerkvi Chiusi della Verna se je vigilija začela s katehezo fiesolskega škofa monsignorja Manettija, sledilo je romanje v La Verno mladih frančiškanov iz vse Italije, frančiškanskih redovnic in redovnikov, civilnih oblasti, romarjev in laikov. Ob prihodu v Becchio in po prižigu luči v svetišču, je br. Massimo molil za vse ljudi, ki trpijo zaradi vojne ali naravnih nesreč, in prosil, da bi se tudi njim sredi teme trpljenja prižgale luči, še zlasti mladim v Siriji.

Procesija se je nadaljevala do svetišča, kjer je bila ob 23.00 slovesna maša, ki jo je vodil br. Massimo. Med homilijo nas je spomnil na Frančiškovo pot po stopinjah križanega Kristusa in bogastvo njegove človečnosti.

»Frančišek je odgovoril na klic, da bi hodil za križanim Kristusom, s tem, da se je popolnoma podredil njegovi smrti in vstajenju.« Njegov krst je izpolnjen in

zaznamuje njegovega duha in njegovo meso z znamenjem ognja. Zdaj je izenačen s Kristusom, eno telo in en duh z Njim. Lahko reče s Pavlom: »Ne živim več jaz, ampak Kristus ki živi v meni!«

Ta bogoslužni obred, ki so se ga med drugimi udeležili tudi mladi, vključeni v Noč stigem, se je nadaljeval vso noč z molitvijo, evharističnim čiščenjem in spovedjo, ki so jih pripravili br. Alessandro Martelli in manjši bratje iz Toskane, ki delujejo v mladinski pastoralni.

V nedeljo, 17. septembra, na dan praznika, je evharistično slavlje vodil generalni minister br. Massimo; glavno pozornost je posvetil pomenu občestva z Jezusom v skladu s sv. Frančiškom. »Danes še vedno z začudenjem in ljubeznijo gledamo na Kristusove rane, ki so se vtisnile v njegovega služabnika Frančiška, in vemo, da nas lastni krst vodi k temu srečanju in tej globoki preobrazbi, ki se tako očitno kaže v njem. Ko se povzpeljamo proti La Verni, se zdi, kot bi nas prosil, naj kot verniki ostanemo na poti vere, naj nas prevzame pustolovščina vere, med katero ne moremo biti mirni in ostajati v tem, kar že znamo. Vera je kot odprava, na kateri se podamo v deželo drugega, si drznemo verovati v Boga tudi danes in verjeti v druge, kot bratje in sestre v Cerkvi, ne sami zase, ampak z malimi in ubogimi. V veri v Kristusa srečujemo njega, vidimo njega in se preobražamo v njem. Prosimo, da bi ta dar obudili, da bomo lahko s svojim življenjem oznanjevali veselo novico Kristusove ljubezni, ki preobraža, za težke, a blagoslovljene čase, v katerih živimo.«

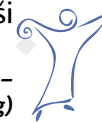
»Letošnji praznik prejema stigem je del širše poti,« je dejal, provincialni minister Province sv. Frančiška, br. Livio Crisci, »ki je ena od praznovanj Frančiškovih obletic, ki se je začela leta 2023 in bo trajala vse do

2026. V tem času se bomo spominjali osemstoletnice smrti očeta sv. Frančiška. Aktualnost Frančiškovega sporočila in njegova evangelijska svežina nas kot

brate in vso Frančiškovo družino spodbujata k velikodušni zavzetosti in odločnosti, ki sta razloga naše poklicanosti, da bo še naprej nagovarjala in klicala mlade in odrasle k polnemu, lepemu in poučnemu življenju, ko si prizadevamo hoditi po Kristusovih stopinjah v naši frančiškanski karizmi.«

Vir: *Feast of the Stigmata of St. Francis 2023 – Frati Francescani (ofm.org)*

Leta od 2023 do 2026 so namenjena slavljenju petim osemstoletnicam, ki so povezane s svetim Frančiškom. Letos mineva 800 let od vtisnjenja ran sv. Frančišku na gori La Verna. Tokrat je pred nami razmišljanje o sv. Frančišku in uboštvu, ki ga je pripravil kapucinski provincialni minister br. Primož Kovač.

Frančišek in uboštvu

Vstopimo v ta večer z besedami svete Klare, Frančiškove učenke. Klara govori o Jezusu kot ogledalu. V 4. pismu Neži Praški jo spodbuja, kaj naj vidi, ko opazuje Jezusa Kristusa. Takole piše: »Opazuj na začetku tega ogledala uboštvu položenega v jasli in povitega v revne plenice. O čudovita ponižnost, o strmenje vzbujajoče uboštvu! Kralj angelov, Gospod nebes in zemlje je v jasli položen.« (Četrto pismo Neži Praški, 19-21). Tako Klara vidi v okoliščinah, v katerih se je rodil Jezus, njegovo izbiro za uboštvu. Ob tem nam zvenijo Frančiškove besede iz 1. opomina, kjer

povezuje skrivnost evharistije s Kristusovim sestopanjem iz nebeškega prestola (prim. FOpm 1,16-17)

Ta večer bomo torej posvetili uboštvu. Mnogi vidijo pri Frančišku uboštvu močno izpostavljeno, morda celo kot njegovo prednostno lastnost. Res je uboštvu dal velik pomen, a je bilo uboštvu že poledica njegove drugi izbire. Kako je Frančišek gledal na uboštvu, si bomo pogledali na osnovi njegovih besedil, ki nam jih je zapustil. Ne bomo si torej pogledali, kaj so drugi pisali o Frančiškovem uboštvu, ker so to že razlage. Naj nam spregovori Frančišek sam.

Od kod Frančiškovo uboštvu?

Frančišek izhaja iz sloja meščanov. Njegov oče je bil trgovec, je bil torej dobro stoječ in preskrbljen. Ob koncu življenja, v Oporoki, Frančišek ta del svojega življenja opisuje kot: »Ko sem bil namreč še v grehah« (FOp 1). Preobrat se je zgodil v srečanju z gobavci. Sam pravi naprej v Oporoki: »Gospod pa me je sam pripeljal mednje in bil sem usmiljen z njimi« (FOp 2). Gobavcev ni več opazoval le od daleč, od tega trenutka dalje je vstopal v njihov življenjski standard in ga tudi sam okušal. V njem se je zgodil preobrat, ki ga takole opisuje: »In ko sem se oddaljil od njih, se mi je to, kar se mi je zdelo zoprno, spremenilo v sladkost za dušo in telo« (FOp 3). Ta sprememba ni bila zgolj v tem, da bi mu delo z gobavci povzročalo neko zadovoljstvo, veselje za opravljana plemenita dela – sam pa bi še naprej ostal pri istem standardu, pač pa tudi prevzem neke nove oblike življenja: »Nato sem še malo počakal in zapustil svet« (FOp 3).

Korenit preobrat se je zgodil pred asiško stolnico Marije Velike. Tam je

zemeljskemu očetu Petru Bernardoneju vrnil vse njegove stvari: denar in obleko. To je pospremil še z besedami: »Do sedaj sem klical Petra Bernardoneja za svojega očeta; toda ker sem sklenil služiti Bogu, mu vračam denar, zaradi katerega se je razburjal, in tudi vso obleko, ki jo imam od njega. V prihodnje bom govoril: Oče naš, ki si v nebesih« (3 Soc 20). Merilo njegovega življenja in ravnanja je postal Bog. Pri tem se je še posebej oziral na Jezusa Kristusa, ki je Bog in hkrati postal eden izmed nas. Tako je tudi pri izbiri življenjskega standarda postal Kristus njegovo merilo. V pismu bratu Leonu je zapisal: »Na kakršen koli način se ti bo zdelo boljše ugajati Gospodu Bogu in hoditi po njegovih stopinjah in v njegovem uboštvu, stori to z blagoslovom Gospoda Boga in v pokorščini do mene« (FPLe 3). Frančišek v pogledu na Jezusa Kristusa odkriva tudi uboštvu. V potrjenem Vodilu je zapisal, da je »Gospod zaradi nas postal ubog na tem svetu« (FPVod 6,3). V nepotrjenem Vodilu pa je zapisal, da je bil naš Gospod Jezus Kristus »ubog in popotnik ter je živel od miloščine, on sam in blažena Devica in njegovi učenci« (FNPVod 9,5). Ista

misel je še enkrat citirana v odlomkih rokopisa iz katedrale v Worcesteru (prim. FVodW 77). V kasnejši redakciji pisma vsem kristjanom povezuje Kristusovo uboštvu z njegovim učlovečenjem. Takole piše: »Najvišji Oče nam je iz nebes po svojem svetem nadangelu Gabrijelu oznanil, da bo njegova Beseda, tako zelo vzvišena, tako sveta in tako veličastna, prišla v telo Device Marije. Iz Marijinega telesa si je privzela resnično meso naše človeškosti in krhkosti. Čeprav je bil bogat nad vse, je vendar hotel na svetu zase in za preblaženo Devico, svojo mater, izbrati uboštvu« (2 FPKr 4).

Iz tega pogleda, da si je Kristus, učlovečeni Bog, za svoje zemeljsko življenje izbral uboštvu, Frančišek zajema spodbudo sebi in vsem bratom za življenje v uboštvu. Ker je »Gospod zaradi nas postal ubog na tem svetu« (FPVod 6,3) – tako je zapisal v potrjeno Vodilo, naj si vsi bratje »prizadevajo slediti ponižnosti in uboštvu našega Gospoda Jezusa Kristusa, in spominjajo naj se, da ne smemo od vsega sveta imeti nič drugega, razen, kakor pravi apostol, da imamo živež in obleko 's katero se pokrivamo in smo zadovoljni'« (FNPVod 9,1; FVodW 73).

Tako pravita odlomka v Nepotrjenem Vodilu in v rokopisu iz katedrale v Worcesteru. Frančiškova izbira uboštvu torej ni le sočutje z ubogimi, globlji razlog je Jezus Kristus in njegov način življenja – v uboštvu.

Uboštvo – duhovna drža?

Uboštvo za Frančiška ni le v materialnih dobrinah, pač pa je najprej duhovna raven, ki se odraža tudi v konkretnem odnosu do materialnih dobrin. Zato uboštvu ne moremo prav razumeti niti živeti brez pravega odnosa do Boga. »Darujmo najvišjemu in vzvišenemu Gospodu Bogu vse dobrine; in priznavajmo, da so vse njegove ter se za vse zahvaljujmo njemu, od katerega prihaja vse dobro« (FNPVod 17,17). Tako v nepotrjenem Vodilu. Ker na vse stvari gleda kot na iz Boga izvirajoče, vidi v vsaki stvari sled Boga. Zato je do stvari ustvaril odnos občudovanja, kar je najlepše izpovedal v Hvalnici stvarstva – Sončni pesmi. Sam se počuti kot ena od soustvarjenih stvari. Od tod poimenovanje, da so mu tudi stvari brat in sestra (prim. FSp). Vsake stvar se zato tudi veseli.

Šele nato pride na vrsto uporaba stvari. A tudi ta je najprej zaznamovana s hvaležnostjo. Zato pa tudi z veliko premišljenosti, kaj in koliko uporabljati.

Kot je že bilo rečeno, se pri tem naslanja na Jezusa in Marijo. V spisu Poslednja volja za sv. Klara je podal svojo temeljno usmerjenost: »Jaz, mali brat Frančišek, hočem hoditi po poti življenja in uboštvu našega najvišjega Gospoda Jezusa Kristusa in njegove Matere ter v tem vztrajati do konca« (FPvKl 1). Zazrtost v Boga in Marijo je izpovedal v psalmih, ki jih je sestavil za Molitveno bogoslužje

Gospodovega trpljenja. V njih se odraža velika zaupanje v Boga: »Gospod je postal pribežališče ubogemu, pomočnik v potrebah in stiskah« (FMbG Ps 11,7); »Ubogi naj vidijo in se veselijo« (FMbGt Ps 14,5). Na drugi strani pa tudi klic: »Mrtvite svoja telesa« (FMbGt Ps 7,8; Ps. 15,13).

Svojo pot v uboštvu je opisal s podobo poroke. Marsikdo od nas je občudoval ta prizor, upodobljen na stropu spodnje Frančiškove bazilike v Assisiju. Frančišek se poroča z gospo Ubožnostjo. In bratom naroča: »vedno naj ljubijo našo sveto gospo Uboštvenost in naj se te gospe držijo« (FSOp 4 – Sienska oporka)

Uboštvo vidi v tesni povezanosti z veseljem. V opominih pravi: »Kjer je uboštvu skupaj z veseljem, tam ni ne pohlepnosti ne skoposti« (FOpom 27,3).

Uboštvo vidi tudi kot eno od zagotovil nebeškega kraljestva. »To je tista vzvišenost najvišjega uboštvu, ki je

vas, moje predrage brate, postavilo za dediče in kralje nebeškega kraljestva, naredilo uboge v zemeljskih dobrinah, a povzdignilo v krepostih« (FPVod 6,4). Kako lepo povezuje nasprotja: dediči nebeškega kraljestva, ubogi v zemeljskih dobrinah in povzdignjeni v krepostih.

Da bi zavaroval odločitev za uboštvu, naroča bratom tudi: »Odločno pod pokorščino zapovedujem vsem bratom, naj si, kjerkoli so, ne drznejo ne sami na po drugi osebi prositi v rimski kuriji listine (privilegija) ne za cerkve ne za kak drug kraj, ne pod pretvezo pridiganja ne zaradi telesnega preganjanja« (FOp 25). To beremo v njegovi oporoki.

In da bi se bratje ne oddaljili od poti za Gospodom po njegovem Vodilu, je naročil še: »Polega tega pod pokorščino zapovedujem ministrom, naj prosijo gospoda papeža za enega od kardinalov svete rimske Cerkve, ki bo to bratstvo vodil, ščitil in opominjal, da bodo vedno pokorni in podložni tej sveti Cerkvi ter stanovitni v katoliški veri živeli v uboštvu in ponižnosti ter po svetem evangeliju našega Gospoda Jezusa Kristusa, kar smo trdno obljubili. (FPVod 12,3-4).

In tudi sestram klarisam naroča: »Prosim vas, moje gospe, in vam svetujem, da vedno živite v tem najsvetejšem življenju in uboštvu« (FPvKl 2).

Sovražniki uboštvu?

Kjer je prizadevanje za nekaj plemenitega, so tudi nasprotna teženja. Uboštvo ni samo po sebi umevno. Frančišek opozarja na mnoge oblike, kako bo naše uboštvu preizkušeno. Katere nevarnosti uboštvu vidi?

Najbolj sistematično jih našteje v pismu vsem kristjanom – kasnejša redakcija: »Vsi tisti pa, ki ne živijo spokorno

in ne prejemajo telesa in krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa in se vdajajo zablodam in grehom ter hodijo po poti zle poželjivosti in v hudobnih težnjah ter ne izpolnjujejo, kar so obljubili, ki meseno služijo svetu v mesenem poželenju, v zaskrbljenosti in pehanju za ta svet, in s skrbmi tega življenja, prevarani od hudiča, čigar sinovi vso in izvršujejo njegova dela – ti so slepi, ker ne vidijo prave luči, našega Gospoda Jezusa Kristusa. Ti nimajo duhovne modrosti, ker v sebi nimajo Sina Božjega, ki je prava Očetova modrost. O njih je rečeno: Razblinila se je njihove modrost« (2 FPKr 63-67). »Glejte, slepci, ki vas varajo naši sovražniki, to je meso, svet in hudobni duh.« (2 FPKr 69). »Vi mislite, da boste še dolgo imeli v posesti ničevosti tega sveta. Toda motite se.« (2 FPKr 71). Če jih še enkrat naštejemo – sovražniki uboštvu so: vdajanje zablodam; pože-

ljivost; hudobne težnje; služiti svetu; zaskrbljenost; pehanje za ta svet; skrb tega življenja; meso; hudobni duh.

Zapuščanje uboštva je celo dogajanje v duši človeka. Skozi spise Francišek večkrat opisuje, kaj se dogaja z bratom, ki se oddalji od uboštva. V prvotni redakciji pisma vsem kristjanom je zapisal: »Vsi tisti in tiste, ki ne delajo pokore in ne prejemajo telesa in krvi našega Gospoda Jezusa Kristusa, ter se predajajo zablodam in grehom in hodijo za zlim poželenjem ter strastmi svojega mesa in ne spolnjujejo, kar so obljubili Gospodu, marveč telesno služijo svetu z mesenimi željami in z naporu sveta ter skrbmi tega življenja, te drži hudobni duh, čigar sinovi so, in opravljajo njegova dela« (1 FPKr 2,1-6). Na prvo mesto postavlja nezvestobo redovnemu življenju – ne delajo pokore in ne spolnjujejo, kar so obljubili – in oddaljevanje od žive povezanosti s Kristusom – ne prejemajo telesa in krvi našega Gospoda. To odpira vrata drugim potem.

Človekovo ranjeno srce. V kasnejši redakciji pisma vsem kristjanom je zapisano: »Mrtviti moramo svoja telesa z njih zablodami, ker Gospod pravi v evangeliju: Vse zlo, zablode in grehi prihajajo iz srca« (2 FPKr 37). Človekovo srce je ranjeno in zato dovteto za slabo. V nepotrjenem Vodilu dodaja »In: 'Varujte se, da vam srca ne bodo obtežena z zaskrbljenostjo tega sveta in skrbmi tega življenja'« (FNPVod 8,2). »In pomislijo naj, kaj pravi Gospod: 'Varujte se, da vam srca ne bodo obtežena s požrešnostjo in pijanostjo in skrbmi tega življenja in da tisti dan ne pride nad vas nenadoma; kajti prišel bo kakor zanka čez vse, ki prebivajo po vsej zemlji'« (FNPVod 9,14-15).

Človekova zaslepljenost. V kasnejši redakciji pisma vsem kristjanom spet beremo: »Glejte, slepci, ki vas varajo naši sovražniki, to je meso, svet in hudobni duh. Vi mislite, da je telesu sladko delati greh in grenko služiti Bogu, kajti vse hudobije in grehi izhajajo in prihajajo iz človekovega srca, kakor pravi Gospod« (2 FPKr 69). Na eni strani sta prijetno in neprijetno, na drugi strani dobro in slabo. Kako se povezujejo med seboj. Ali je res vsako prijetno tudi dobro in vsako neprijetno slabo? Kolikokrat se križajo: prijetno je slabo in neprijetno je dobro.

Lakomnost. V nepotrjenem Vodilu Francišek navaja Gospodove besede: »Gospod zapoveduje v evangeliju: 'Varujte se vsakršne hudobije in lakomnosti'« (FNPVod 8,1). V pismu vsem kristjanom – kasnejša redakcija pravi: »Vi mislite, da boste še dolgo imeli v posesti ničevosti tega sveta.« (2 FPKr 71). Po eni strani Francišek občuduje stvari, po drugi jih imenuje ničevosti tega sveta. Kdaj čudovite stvari postanejo ničevost? Iz Franciškovihi misli lahko razberemo, da to naredi vsak človek posebej. Človeku postanejo to, na kar se zanaša, postanejo njegova varnost, vrednost in pomen. Takrat izgubijo svoj

prvinsko vrednost, ker za človeka niso več Božji darovi, pač pa pridobitev. Tako človek ob njih tudi sebe razvrednoti. V 5. opominu pravi: »Podobno bi ti nič ne koristilo, če bi bil lepši in bogatejši od vseh in bi tudi delal čudovite reči, tako da bi hude duhove izganjal; vse to bi bilo proti tebi in bi nič od tega ne pripadalo tebi ter bi se s tem prav nič ne mogel ponašati. Pač pa se lahko hvalimo s svojimi slabostmi in s tem, da vsak dan nosimo sveti križ našega Gospoda Jezusa Kristusa« (FOpom 5,7-8). »Tisti ... je od drevesa spoznanja dobrega, ki sebi prilasča svojo voljo ter se ponaša z dobrinami, ki jih Bog izreka in izvršuje v njem. In tako mu to ob prišepetavnju hudobnega duha in s prekršitvijo zapovedi postane sad spoznanja zlega« (FOpom 2,3-4). »Blagor služabniku, ki vse, kar ima dobrega, vrača Gospodu Bogu. Kdor si namreč kaj pridržijo, skriva v sebi denar Gospoda, svojega Boga, in se mu bo vzelo še to, kar misli, da ima« (FOpom 18,2).

Hudobni duh. V ozadju Francišek prepoznava aktivno delovanje hudobnega duha v človeku. V nepotrjenem Vodilu pravi: »Tiste, ki hlepajo po denarju in ga cenijo bolj kot kamenje, hoče hudobni

duh zaslepiti« (FNPVod 8,4). »Skrbno se varujmo hudobije in zvižčnosti Satana, ki noče, da bi človek dvigal duha in srce h Gospodu Bogu; Satan hodi okrog v želji, da bi se pod pretvezo kakega plačila in pomoči polastil človekovega srca in udušil v spominu Gospodovo besedo in njegove zapovedi; s posvetnimi skrbmi in željami želi zaslepiti človekovo srce in se v njem naseliti« (FNPVod 22,19-20).

Kaj pomeni biti ubog?

Francišek ne daje definicij, sistematičnih opisov. Iz njegovih spisov je možno izluščiti naslednje lastnosti ubogih:

Kakor je bil sam zazrt v Kristusa, je lastnost ubogih, da so zazrti v nebeške stvarnosti. V 28. opominu govori o takšnem ubogem: »Blagor služabniku, ki si v nebesih zbira zaklade dobrin, katere mu nudi Gospod« (FOpom 28,1). In da bi pri svojem delovanju ne izgubili prave smeri, se obrača k Bogu z naslednjo prošnjo: »Vsemogočni, večni, pravični in usmiljeni Bog, daj nam ubogim, da bomo zaradi tebe delali, kar vemo, da hočeš, in vedno hoteli, kar je tebi več; (FPre 50 – zapisano v pismu celotnemu redu).

Hkrati s tem prizadevanjem ubogega po nebeških dobrinah, je tudi nasprotna stran: »Posebno redovniki, ki so se odpovedali svetu, morajo storiti več in kaj večjega« (2 FPKr 36 – kasnejša redakcija pisma vsem kristjanom). Ko naroča odpoved svetu, je tukaj naročilo, naj ubogi ne bo ujetnik dobrin, ki jih daje svet. V istem pismu pravi o bratih: »Imejmo svoja telesa v sramoti in preziru« (2 FPKr 46); »Ne smemo biti pametni in modri po mesu, temveč moramo biti preprosti, ponižni in čisti« (2 FPKr 45).

V tem zadnjem naročilu daje še nekaj opisov ubogih. Uboštvo ni vrлина sama za sebe, pač pa prav zablesti v povezanosti še z nekaterimi: preprostostjo, ponižnostjo in čistostjo. Ubogi so hkrati tudi preprosti, ponižni in čisti. Pri povezovanju vrlin našteje v pozdravu krepostim dva zanimiva para: »Poz-

dravljena, kraljica modrost, Gospod te ohranjaj skupaj s tvojo sestro sveto in čisto preprostostjo« (FPozK 1). Ker »Sveta in čista preprostost zmede vso modrost tega sveta in telesno modrost« (FPozK 10).

Drugi par je: »Gospa sveta uboštvénost, Gospod naj te ohranja skupaj s tvojo sestro sveto ponižnostjo« (FPozK 2). »Sveta uboštvénost zmede napuh in vse ljudi tega sveta in vse, kar je na svetu« (FPozK 12). Ubogi je torej okrašen še z vrlinami: preprostost, ponižnost, čistost in modrost.

Na nekaj mestih Frančišek sebi in bratom daje opisna imena: »ubogi« (FPre 50 – pismo celotnemu redu); ali: »ubogi in grešniki« (FNPVod 23,5) ali še: »bedni in ubogi« (FNPVod 23,8).

Uboge prepoznamo po tem, kje se radi zadržujejo. V nepotrjenem Vodilu Frančišek takole našteva družbo ubogih - in nato iste besede najdemo še v odlomkih rokopisa iz katedrale v Worcesteru: »In veseliti se morajo, kadar se mudijo med nizkimi in preziranimi osebami, med ubožnimi in slabotnimi, med bolniki in gobavci ter berači, ki ob poti prosijo vbogajme« (FNPVod 9,2; FVodW 74).

V čem je Frančiškovo uboštvo?

Iz duhovne drže je potrebno iti tudi v konkretno življenje. V nepotrjenem Vodilu daje naslednje navodilo: »Vsi bratje naj si prizadevajo slediti ponižnosti in uboštvu našega Gospoda Jezusa Kristusa, in spominjajo naj se, da ne smemo od vsega sveta imeti nič drugega, razen, kakor pravi apostol, »da imamo živež in obleko in da smo zadovoljni« (FNPVod 9,1). Poglejmo si, na katerih področjih življenja vidi Frančišek uboštvo.

Brez lastnine?

V začetku obeh Vodil našteje evangeljske svete, za katere se odločajo bratje. »Vodilo in življenje teh bratov je v tem, da živijo v pokorščini, čistosti in brez lastnine; in da se držijo nauka in stopinj našega Gospoda Jezusa Kristusa« (FNPVod 1,1). Tako nepotrjeno Vodilo, potrjeno Vodila pa: »Vodilo in življenje manjših bratov je spolnjevanje svetega evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa z življenjem v pokorščini, brez lastnine in v čistosti« (FNPVod 1,1). Poleg pokorščine in čistoti ne omenja uboštvu, pač pa brez lastnine.

Ta beseda se pojavi tudi v Frančiškovi opominih. Tam pravi: »Tisti Božji služabnik, ki se ne jezi in ne vznemirja zaradi koga drugega, živi pravilno in brez lastnine. In blagor mu, kdor ničesar sebi ne pridriži ter daje cesarju, kar je cesarjevega, in Bogu, kar je Božjega« (FOPom 11,3-4). Uboštvo – brez lastnine je oblika svobode. Lastnina namreč ne pomeni le, da je človek njen gospodar, pač pa tudi njen služabnik, njen skrbnik, lastnina postane njegov gospodar.

Stavbe in posestva?

»Bratje naj si ničesar ne prilaščajo ne hiše ne kraja ne druge reči« (FNPVod 6,1). Tako imamo zapisano v potrjenem

Vodilu. O odnosu do zgradb – samostanov in zemljišč govori Frančišek na več mestih. V blagoslovu bratu Bernardu opiše tega brata kot tistega, ki je dal merilo vsem naslednjim bratom. »Prvi brat, ki mi ga je dal Gospod, je bil brat Bernard. On je prvi začel in kar najpopolneje izpolnjeval popolnost svetega evangelija, ko je razdelil vse svoje imetje revežem« (FbB 2). V nepotrjenem Vodilu je dal zapisati: »Kjerkoli so bratje, v samosti ali drugod, naj se pazijo, da si ne bodo prilaščali nobenega kraja ali ga komu odrekli« (FNPVod 7,13; FVodW 67 – odlomki rokopisa iz katedrale v Worcesteru; prim. FVodD 14 – odlomki, ki jih je ohranil Hugo Digne). Če smo pozorno prisluhnili, smo lahko zasledili besedo »prilaščali«. Nehote mi gre tukaj misel na dogodek v Rivotortu. Bratje so uporabljali kolibe, a ko je prišel kmet z oslom, se niso zanj potegovali, si je niso prilaščali, pač pa so jo prepustili. Kot da bi Frančišek uporabljal tudi pravniški jezik in ločeval med lastništvom in posestjo – uporabo. Ko je pisal Vodilo za bivanje v samoti je določil: »Imajo naj eno bivališče (claustrum), v katerem ima (uporablja) vsak svojo celico za molitev in spanje« (FVodS 2b).

V obeh Vodilih, nepotrjenem in potrjenem, se ukvarja s kandidati, ki želijo vstopiti v red, in njihovim premoženjem. Prebrali bomo vrstice iz potrjenega

Vodila, zelo podobne so v nepotrjenem Vodilu. »Če vse to verujejo in hočejo zvesto izpovedovati in izpolnjevati do konca; ... – tedaj naj jim reko besede svetega evangelija da gredo, prodajo vse svoje imetje in poskrbe, da bo razdeljeno ubogim« (FPVod 2,3-5). »Če tega ne morejo storiti, zadostuje njihove dobra volja« (FPVod 2,6). Glede tega je v nepotrjenem Vodilu malo bolj natančen: »Če bi prišel nekdo, ki svojega imetja ne more razdeliti brez ovire, a ima nadnaravne nagibe, naj imetje zapusti, to bo zadostovalo« (FNPVod 2,11). V vsakem primeru je potrebno svoje premoženje oddati. Naprej pa določa, kako naj pri tem spremljajo kandidata bratje: »Bratje in njihovi ministri naj se varujejo, da se ne bodo vmešavali v njihove časne zadeve, da bodo svobodno naredili z njimi, kakor jim bo Gospod navdihnil. Če bi pa vprašali za nasvet, jih ministri lahko pošljejo h kakim bogaboječim ljudem, da bodo po njihovem nasvetu svoje dobrine razdelili ubogim« (FPVod 2,7-8) Vse to dogajanje je na kratko povzel še v Oporoki: »Tisti, ki so prihajali, da bi sprejeli to življenje, so razdajali ubogim vse, kar so mogli imeti« (FOp 16).

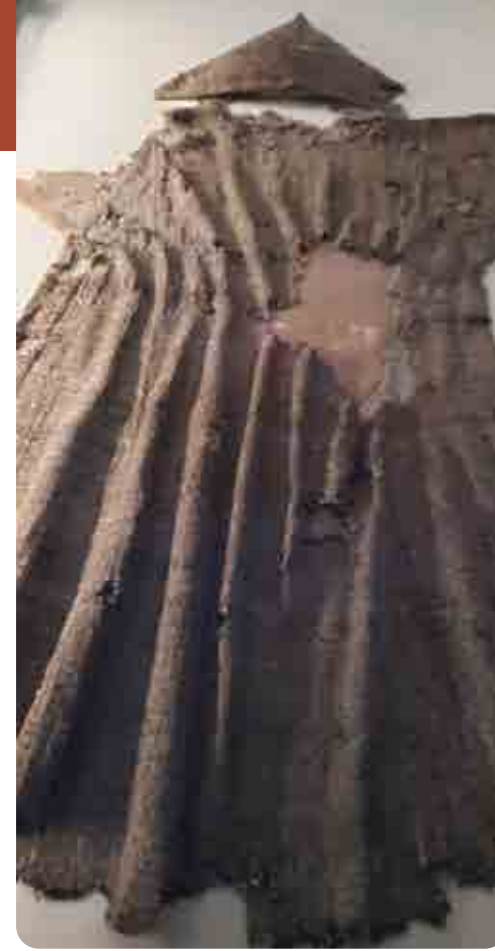
V povezavi s stavbami in zemljišči se Frančišek dotakne še nekaterih tem. Najprej je vprašanje cerkva. »Bratje naj se varujejo, da nikdar ne bodo sprejemali cerkva, revnih stanovanj in vsega drugega, kar bi bilo zanje zgrajeno, če ni, kakor se spodobi, v skladu s sveto ubožnostjo, ki smo jo obljubili v Vodilu; in vedno naj tam gostujejo kot tujci in popotniki« (FOp 24). Ali so bratje imeli cerkve ali kapele nam bo pojasnil stavek iz 1. pisma kustosom: »Kelihi, korporali, oltarni okras in vse, kar se tiče evharistične daritve – vse to mora biti dragoceno« (1 FPKu 3). Iz tega lahko

sklepamo, da so bratje imeli kapele ali cerkve. Verjetno ni bila edina cerkev Marije angelske v Porciunkuli. In zraven dodaja, da za Boga ni dobro kar koli.

Očitno pa je bilo takrat odprto naslednje vprašanje: ali imajo bratje lahko živali ali ne? V nepotrjenem Vodilu bremo: »Naročam vsem svojim bratom, klerikom in laikom, naj nikakor in nikjer, kamor bodo šli ali kjer bodo prebivali, nimajo živine ne pri sebi ne pri drugih ne kako drugače« (FNPVod 15,1). Imeti živino v takratnem času je očitno že pomenilo tolikšno zavarovanost, da bi se s te oddaljili od uboštva. K temu Frančišek še dodaja: »Prav tko naj jim ne bo dovoljeno jezdit, razen v bolezni ali v veliki stiski« (FNPVod 15,2). In v potrjenem Vodilu pravi: »Jezdit smejo le, če je nujno potrebno ali v bolezni« (FPVod 3,12). Prepoved jezdenja meri zagotovo proti temu, da bi si bratje umislili imeti neke jezdne živali.

Obleka?

Pri sprejemanju kandidatov v red, določi tudi, kaj naj obsega njihova obleka. Kandidate sprejemajo provincialni ministri in potem ko nekoga sprejmejo »jim dajo obleko preizkušnje: dve tuniki brez kapuce, pas, hlače in kaparon, ki sega do pasu, razen če se ministrom kdaj ne bo pred Bogom zdelo primernejše kaj drugega. (FPVod 2,9-10). Ko pa nekdo naredi zaobljube v redu, »naj imajo eno tuniko s kapuco, in če hočejo, lahko imajo še drugo brez kapuce« (FPVod 2,14). V nepotrjenem Vodilu daje za brate z zaobljubami bolj celostni seznam oblačil: »Drugi bratje pa, ki so že obljubili pokorščino, naj imajo eno tuniko s kapuco in drugo brez kapuce, če je potrebno, ter pas in hlače« (FNPVod 2,13).

V Oporoki pa opisuje, da so bili »zadovoljni z eno tuniko, s pasom in hlačami. Več nismo hoteli imeti« (FOp 16.17). Glede obuval pa pravi, da jih »smejo nositi vsi, katerim je potrebno« (FPVod 2,15). Iz zapisanega lahko sklepamo, da ubogi hodijo bos, obuvalo pa uporabljajo, kadar je potrebno, torej z razlogom. Sicer pa glede oblek velja še tole: »Vsi bratje naj nosijo preprosta oblačila, ki jih morejo krpiti z raševino in drugimi zaplatami, z Božjim blagoslovom« (FNPVod 2,14). Tako v nepotrjenem Vodilu, v potrjenem pa: »Vsi bratje naj se preprosto oblačijo. Obleko naj z Božjim blagoslovom krpajo z raševino in drugimi krpami« (FPVod 2,16). Uboštvo glede obleke nam bo zastavljalo vprašanja, kako to prenesti z začetka 13. stoletja v

prvo polovico 21. stoletja. Dostopnost do oblačil je danes neprimerno drugačna kot je bila pred 800 leti. Zagotovo pa je enako sodobno Frančiškovo naročilo: »Vsi bratje naj se preprosto oblačijo« (FPVod 2,16).

Kako pa priti do obleke? V potrjenem Vodilu je Frančišek zapisal: »Za potrebe bolnih bratov in obleko drugih bratov pa naj skrbijo samo ministri in kustosi po duhovnih prijateljih, kakor se jim bo zdelo primerno glede na čase, kraje in mrzle pokrajine« (FPVod 4,2). Frančišek zahteva urejenost pri oskrbovanju z oblekami. Nad njimi naj bedi provincialni minister, njemu je zaupana tudi presoja za prilagoditve. Izbira obleke, ki je v obliki črke TAU, nima samo funkcionalne vloge, pač pa tudi oznanjevalno. Prav zato ne more biti področje obleke prepuščeno prosti izbiri.

Ob tem daje Frančišek naslednje opozorilo: »Opominjam jih in spodbujam, naj ne prezirajo in obsojajo ljudi, katere vidijo, kako so oblečeni v mehka in pisana oblačila in kako uživajo izbrane jedi in pijače; rajši naj marveč vsak sebe sodi in prezira« (FPVod 2,17). S tem ohranja vedrino v strogosti.

Pri odnosu do obleke pokaže Frančišek še na en vidik. Obleke so strošijo ali pa tudi strgajo. Praksa tedaj je bila krpanje obleke, in sicer »zakrpano znotraj in zunaj« (prim. FOp 16). Uboštvo zahteva skrbnost za obleko.

Brevir?

Frančišek je določil bratom tudi dnevni obseg molitev. To je zapisal v potrjeno Vodilo. Njegov naročilo je takole: »Kleriki naj opravljajo molitveno bogoslužje po obredu svete rimske Cerkve razen psalterija, zato bodo lahko

imeli brevirje« (FPVod 3,1-2). Glede na to, da takrat še ni bilo tiska in so bili brevirji rokopisna dela, so bili dragoceni. A brevir je mišljen kot potreščina, ki ni bila v nasprotju z uboštvom.

Denar?

Do denarja je imel Frančišek izredno odklonilen odnos. Na veliko mestih prepoveduje sprejemati denar. »Naj ne sprejmejo prav nobenega denarja, ne sami ne po kakem posredniku« (FNPVod 2,6). »Noben brat, kjerkoli je ali kamorkoli gre, naj torej nikakor ne sprejema in ne dovoljuje sprejemati denarja ali novcev, in to niti za obleko niti za knjige niti kot nagrado za kako delo in sploh pod nobeno pretvezo ne« (FNPVod 8,3). »Pod nobenim pogojem naj bratje ne sprejemajo niti ne dovoljujejo sprejemati, ne prosijo in ne dovoljujejo prositi denarja za miloščino, ne denarnih sredstev za kake hiše ali kraje«

(FNPVod 8,8). »Vsem bratom odločno zapovedujem, naj nikakor ne sami ne po drugi osebi ne sprejemajo denarja in novcev« (FPVod 4,1). »Vedno pa velja, kakor je bilo rečeno, naj ne sprejemajo denarja in novcev« (FPVod 4,3). V naštetih citatih slišimo Frančiškovo previdnost. Sprejemati denar ne dovoljuje le bratom neposredno. Prepoveduje tudi, da bi kdo drug sprejemal denar za brate.

Ob tem se zastavlja nekaj vprašanj? Zakaj je Frančišek imel tako negativen odnos do denarja? Kaj je denar pomenil v njegovem času? Oziroma, kaj je pomenilo v njegovem času imeti denar? Katera stvar v sedanjem času bi lahko pomenila to, kar je pomenil denar v Frančiškovem času? So to morda naložbe, nepremičnine, zlate palice, ...?

Pri zbiranju denarja Frančišek pozna tudi izjemo. V enem od zgornjih navedkov, kjer prepoveduje prejemati denar, zraven dodaja: »razen če gre za očitno potrebo, v kateri so bolni bratje« (FNPVod 8,3).

Kaj pa, če bi se kateri brat tega ne držal? V nepotrjenem Vodilu je zapisal: »Če bi se zgodilo, kar sicer Bog ne daj, da bi kdo od bratov zbiral ali imel denar, razen v že omenjeni potrebi bolnih bratov, ga vsi bratje imejmo za lažnega brata in odpadnika in tatu in razbojnika, ki ima denarnico, razen če se resnično spokori« (FNPVod 8,7).

Zaključimo ta Frančiškov pogled na denar še z mislimi, v katerih pojasnjuje takšen negativen odnos do denarja. V nepotrjenem Vodilu je zapisal: »Tiste, ki hlepijo po denarju in ga cenijo bolj kot kamenje, hoče hudobni duh zaslepiti« (FNPVod 8,4). Zato daje navodilo, kako naj bratje gledajo na denar: »Če bi našli denar, naj se zanj ne menimo bolj kakor za prah, ki ga teptamo z nogami« (FNPVod 8,6). Tako je zapisal v nepotrjenem Vodilu. Ista misel je ponovljena še v odlomkih, ki jih je ohranil Hugo Digne: »O denarju, ki ga najdejo, je govoril svetnik takole: Če bi našli denar, naj se zanj ne menimo bolj kakor za prah, ki ga teptamo z nogami« (FVodD 16) in v odlomkih Tomaža Čelanskega: »Pogumno je zabičal besedo Vodila, iz katere jasno razberemo, da je treba najdeni denar poteptati kakor prah« (FVodC 3). Ne gre toliko za denar sam po sebi, pač pa zato, kaj lahko denar naredi iz človeka.

Delo?

Frančiškovi redovi se imenujemo tudi beraški redovi, to zaradi pobiranja miloščine. A Frančišek daje prednost pred pobiranjem miloščine delu. Pri tem je zelo odločen. V Oporoki je zapisal o sebi: »Jaz sem delal in hočem delati s svojimi rokami. In odločno zahtevam, naj vsi drugi bratje opravljajo delo, ki

naj bo pošteno« (FOp 20). Vsem bratom naroča: »Bratje, ki znajo delati, naj delajo in opravljajo tisto obrt, ki jo znajo, če ni v nasprotju z zveličanjem duše in če jo morejo pošteno opravljati« (FNPVod 7,3; prim. FVodD 11– odlomki, ki jih je ohranil Hugo Digne). »Bratje, ki jim je Gospod dal milost, da lahko delajo, naj delajo zvesto in predano« (FPVod 5,1). »Vse službe, ki ne nasprotujejo našemu načinu življenja, morejo bratje opravljati z Božjim blagoslovom« (FNPVod 8,9). Kolikšna naklonjenost delu!

Spregovori pa tudi o službah, ki niso primerne za brate. »V katerihkoli krajih živijo bratje pri drugih, da jim služijo ali delajo zanje, naj ne bodo zakladničarji ali tajniki, pa tudi ne upravniki v hišah tistih, katerim služijo. Tudi naj ne sprejemajo nobenega opravila, ki bi povzročalo pohujšanje ali bi škodovalo njihovi duši. Ostanajo naj marveč manjši od vseh in podrejeni vsem, ki živijo v isti hiši« (FNPVod 7,1-2; prim. FVodD

10 – odlomki, ki jih je ohranil Hugo Digne). Sicer pa je ministrova naloga, da določa bratom delo: »Vsakdo naj ostane v tisti obrti in službi, kjer je bil poklican v skladu z ministrovo uredbo« (FVodD 12 – odlomki, ki jih je ohranil Hugo Digne).

Ko gre za opravljanje dela, Frančišek daje naslednje dovoljenje: »Dovoljeno pa naj jim bo imeti orodje in priprave, ki jih potrebujejo za svojo stroko« (FNPVod 7,9). Kako sodobno!

Zakaj tolikšna odločnost, naj bratje delajo? »Vsi bratje naj si vneto prizadevajo za zaposlenost s čim dobrim, kajti pisano je: 'Vedno delaj kaj dobrega, da te hudobni duh najde zaposlenega' in spet: 'Brezdelje je sovražnik duše' Zato morajo služabniki vedno vztrajno moliti in kaj dobrega delati« (FNPVod 7,10-12). »Delajo naj tako, da se bodo ogibali lenobe, ki je sovražnica duše, vendar pa da ne bodo ugašali tistega duha svete molitve in pobožnosti, ki mu morajo služiti vse časne stvari« (FPVod 5,2). Hugo Digne je v odlomkih ohranil takole Frančiškovo Naročilo: »Zato je takole določil pred bulo v Vodilu: Božji služabniki morajo vedno vztrajno moliti ali kaj dobrega delati« (FVodD 13). Tukaj Frančišek privzema Benediktovo naročilo: Moli in delaj! V Oporoki zato odločno pravi: »Tisti, ki ne znajo (delati), naj se naučijo, pa ne iz želje, da bi prejeli plačilo za delo, marveč zardi zgleda in da preženejo brezdelje« (FOp 21).

Kaj pa plačilo? »Kot plačilo za delo naj sprejemajo za telo potrebne reči zase in za svoje brate, razen denarja in novcev; to pa ponižno, kakor se spodobi Božjim služabnikom in privržencem svetega uboštva« (FPVod 5,3-4). »Bratje naj se varujejo, da ne bi zaradi sramotnega dobička hodili po svetu« (FNPVod 8,12).

Miloščina?

Sredstva za življenje bratov so bili darovi, ki so jih prejeli za svoje delo. Kot je bilo že omenjeno zgoraj, so bili to različni darovi, le denarja ne smejo prejemanj. Ob pogledu, kako se je življenje dejansko odvijalo, pa je Frančišek v Oporoki zapisal: »In kadar nam niso dali plačila za delo, smo se zatekli k mizi Gospodovi, proseč miloščine od vrat do vrat« (FOp 22).

Zbiranje miloščine je bil izraz življenja v uboštvi. To je predvidel Frančišek tudi pri sestavljanju Vodila. V 7. poglavju nepotrjenega Vodila je

zapisano: »Kadar bi bilo potrebno, naj gredo in prosijo za miloščino kakor drugi ubogi« (FNPVod 7,8). In še enkrat v 9. poglavju: »Kadar bi bilo potrebno, naj gredo prosit miloščino« (FNPVod 9,3). Ta stavek navaja tudi Hugo Digne v svojih odlomkih (prim. FVodD 18). V potrjenem Vodilu pa pravi o zbiranju miloščine: »Kot tujci in popotniki na tem svetu naj v uboštvi in ponižnosti služijo Gospodu in zaupljivo prosijo za miloščino« (FPVod 6,2).

Posebej Frančišek omenja zbiranje miloščine za gobavce. V nepotrjenem Vodilu pravi: »Smejo pa bratje sprejemati miloščino za gobavce, ki so v očitni stiski. Vendar naj se izogibajo denarju« (FNPVod 8,10-11). To je zapisal tudi Hugo Digne v svojih odlomkih: »Dopuščal pa je (Frančišek), da bratje za gobavce v veliki potrebi prosijo miloščino, vendar tako, da se zelo varujejo denarja« (FVodD 17). Zbiranje darov je tako postala oblika dobroteljnosti. Od darovalca preko bratov do ljudi, ki so bili v stiski. To dela današnja Karitas.

Navdih za zbiranje miloščine najde Frančišek pri Jezusu Kristusu. »In miloščina je dediščina in pravica, ki gre ubogim in ki nam jo je pridobil naš

Gospod Jezusa Kristus« (FNPVod 9,8). Tako v nepotrjenem Vodilu. Odlomki rokopisa iz katedrale v Worcesteru vsebujejo podobno razlago: »vedo naj, da je miloščina dediščina in pravica, ki gre ubogim in ki jo je pridobil naš Gospod Jezus Kristus« (FVodW 80); in odlomki, ki jih je ohranil Hugo Digne: »... in da je miloščina dediščina in pravica, ki gre ubogim in ki nam jo je pridobil naš Gospod Jezus Kristus.« (FVodD 19b). Naj še enkrat ponovim, da je za Frančiška zbiranje miloščine dediščina in pravica.

Zbiranje miloščine ni bilo zgolj pridobivanje sredstev za življenje. Frančišek v tem delu vidi tudi priložnost za dobro delo darovalca. V nepotrjenem Vodilu beremo: »Bratje, ki se trudijo, ko jo nabirajo, bodo sami prejeli veliko plačilo, hkrati pa tiste, kateri jim miloščino dajejo, bogatijo in jim pridobivajo plačilo. Kajti propadlo bo vse, kar bodo ljudje zapustili na svetu, samo za ljubezen in za miloščino, ki so jo dajali, bodo prejeli plačilo od Gospoda« (FNPVod 9,9; prim. (FVodW 81 in FVodD 19b). To misel navajajo tudi odlomki rokopisa iz katedrale v Worcesteru in odlomki, ki jih je ohranil Hugo Digne.

Nabiranje miloščine je bilo tudi zelo neprijetno. Bratje so naleteli tudi na ljudi, ki se niso strinjali s tem, celo izražali nasprotovanje zbiranju miloščine. V nepotrjenem Vodilu je v pogum in tolažbo tem bratom zapisal: »Kadar bi jih ljudje sramotili in bi jim ne hoteli dati miloščine, naj se za to zahvaljujejo Bogu, saj bodo zaradi sramotenja prejeli veliko čast pred sodnim stolom našega Gospoda Jezusa Kristusa. In vedo naj, da sramotenje ne zadene tistih, ki ga trpijo, temveč one, ki ga prizadevajo« (FNPVod 9,6-7).

Odkrivati potrebe drug drugemu?

Frančišek kaže na strogost življenja, hkrati pa je tudi velikodušen. V nepotrjenem Vodilu spregovori, kako ravnati, kadar bodo bratje zašli v stisko. Takole pravi: »V času očitne potrebe naj vsi bratje uporabljajo potrebne reči, kakor jim jih Bog podarja v svoji milosti; kajti stiska ne pozna zakona« (FNPVod 9,16). Pred seboj imamo lahko dogodek v Rivotortu, ko so zaradi enega brata vsi prekinili post in skupaj z njim jedli.

V povezavi z ravnanjem v stiski, naroča bratom tudi tole: »Z vso zaupnostjo naj odkrivajo drug drugemu svoje potrebe, da bi našli in mu postregli s tem, kar je potrebno« (FNPVod 9,10). Za marsikoga je stopiti pred brata in ga prositi, dejanje izničenja samega sebe, neke oblike duhovnega uboštva. In k temu dodaja še tole: »In vsakdo naj s stvarmi, ki mu jih v svoji milosti podarja Bog, ljubi in hrani svojega brata, kakor mati ljubi in hrani svojega sina« (FNPVod 9,11). Kar je prejel eden od bratov, pripada vsem bratom, nihče naj si nič ne zadrži zase.

Sklep

Če se hočemo tudi sami navdihovati pri Frančišku, se ne moremo izogniti uboštvu. Še naprej odkrivajmo, v čem je uboštvo dragoceno. Frančišek ni zastavil meril uboštva naenkrat, pač pa počasi izkristaliziral svoj pogled na uboštvo. Prav tako kot on se moramo zazreti v Gospoda, ki nam bo narekoval, kakšen odnos naj ustvarimo do vseh dobrin, ki nas obkrožajo, ki jih uporabljamo in nam tudi omogočajo življenje. Frančiškovo uboštvo daje odgovore na mnoga današnja vprašanja ekologije in potrošništva. Naj nas Gospod pri tem iskanju življenja v uboštvu po Frančiškovem vzoru navdihuje in blagoslavlja.

Br. Primož, kapucin

Duh Assisija na Brezjah

Vlačno, mračno jutro v poznem oktobru ni napovedovalo ravno sončnega dne. A srce se ni dalo zмести. Bilo je v pričakovanju radostnega snidenja z brati in sestrami Frančiškovih redov iz vse Slovenije. Snidenja so se začela že na domačih dvoriščih, saj smo večinoma na Brezje prihajali v skupinah z avti in avtobusi. Romanje k Mariji Pomagaj na Brezje je tako potekalo v znamenju skupne molitve, petja in klepeta. Nekateri so čas na poti izkoristili celo za priprave na veliki pevski nastop, ki je bil del programa srečanja 😊. Program srečanja Duh Assisija, ki je potekalo pod geslom 'Vodilo v našem vsakdanjem življenju', je bil pester po vsebini in je hkrati nudil dovolj časa za medsebojna osebna srečanja. Pričeli smo ga z molitvijo rožnega venca za mir in nadaljevali s sveto mašo, ki jo je ob somaševanju bratov daroval nadškof msgr. Stanislav Zore. Po krajšem premoru so sledila pričevanja na

temo 'vodilo v vsakdanjem življenju' in po okrepčilu še sproščujoča točka 'sv. Frančišek poje', kateri je sledil sklepni blagoslov in slovo.

Veliko stvari se je dotaknilo naših src in pustilo sledi v nas. Kot je rekel v homiliji g. nadškof Zore, smo pod varstvom in vodstvom Marije Pomagaj vstopili v čas obhajanja 800 letnic dogodkov iz življenja sv. Frančiška in s tem naših začetkov. V letošnjem letu tako obhajamo 800 letnico vodila bratov 1. reda in postavitve jaslic v Grecciu. Ti dogodki se dotikajo našega načina življenja in so priložnost, da zopet vzpostavimo vez med Vodilom in življenjem v kolikor smo jo morda izgubili. Vodilo je življenje, je izpolnjevanje evangelija našega Gospoda Jezusa Kristusa. Vodilo ni nekaj, kar bi postavili na polico ali o čemer bi razpravljali, kaj v njem spremeniti. Vodilo in življenje nista nekaj ločenega. Frančiškovi smo ponosni na naš pozdrav mir in dobro. Poklicani smo ga živeti. Najprej s tem, da sami prihajamo h Kristusu, knezu miru, da se v nas naseli mir, ki ga bomo nato

lahko nosili in gradili v okolici. Kristusov mir je najprej notranja resničnost, je spoznanje vere, naklonjenost in priklonjenost pred Njim, ki je alfa in omega. Živeti v skupnosti pomeni nositi bremena drug drugemu. To zahteva ponižnost. Najprej ponižnost, da sprejmeš križ, greš z njim k sestri/bratu in ga prosiš, naj ti ga pomaga nositi. Ponižnost je, da priznaš, da ga ne zmoreš nositi sam. Potem je pogum in ljubezen, da sprejmeš s križem obloženega brata/sestro. Ne z vzvišenostjo in modrostjo tega sveta ampak ponižno, da tisti, ki ti je prinesel svoj križ, ne čuti, da bi bil ponižan ali preziran, ampak, da začuti tvojo ljubezen, tvojo skrb in nežnost. To je vodilo v vsakdanjem življenju. Ko bomo tako živeli, bomo začeli prinašati mir, takrat bomo kot skupnost postali živa priča. Takrat bodo ljudje postali pozorni na nas. Prvi

kristjani niso prepričali ljudi s pridigami, pač pa z medsebojnimi odnosi.

V drugem delu srečanja so o vodilu v vsakdanjem življenju pričevali duhovnik, frančiškan, brat Miran Špelič, redovnica Frančiškanka brezmadežnega spočetja sestra Emanuela Žerdin in zakonca, sestra in brat Frančiškovega svetnega reda, Marija in Mirko Potočnik. Brat Miran je v uvodu podal zanimivo primerjavo med pravili v vojski, kjer je bilo vse regulirano, vse predpisano (vsaka podrobnost je morala biti po PS-u) in vodili menihov. Življenje v skupnosti potrebuje pravila. Tako so tudi Frančiška prosili, naj za brate napiše vodilo. Frančišek se je temu upiral. Vodila, v katerih so določene vse podrobnosti, se hitro iztrošijo. S spreminjanjem okoliščin jih je potrebno spremeniti. Vodilo, ki ga je napisal sv.

Frančišek je napisano drugače. Je nekaj preprostega in vrhunskega. Frančišek ni želel, da se ga spreminja. Ni ga mogoče dobesedno udejanjati. Če ga jemljemo dobesedno, si z njim ne moremo nič pomagati. Potrebno ga je nenehno prebirati, premišljevat, predelovati in prevajati v naše življenje. Prežeti mora moje življenje, moje odnose, na primer do denarja, do sobratov, do žensk, do saracenov, to je do tistih, ki ne poznajo Kristusa. Pomembno je nositi ga v srcu. Sestro Emanuela nagovarja večna aktualnost Vodila. V svojem pričevanju je izpostavila štiri stvari: biti sestra/brat, uboštvo, iti med saracene in srečanje s smrtjo. Biti sestra pomeni, da si sestra nekomu (čigava sestra). Nisi sam/a, ne

moreš živeti zase, pač pa za druge. Uboštvo je eden največjih izzivov sedanjega časa. Pomeni ne imeti vsega kar ponujajo reklame. Kaj ni lepo, ko mi vsega tega ne potrebujemo 😊, je pomenljiv in zdravilen odgovor nanje. Uboštvo je najboljša ekologija. Iti med saracene je iti tja, kjer ni Cerkevno območje. Iti tja v svoji redovni obleki je pričevanje, ki odpira vrata. Marsikdo prav zato začne govoriti, spraševati, se odpirati. Tudi na drugi strani je iskanje in hrepenenje po Bogu. Čudovit prispevek sv. Frančiška je njegov transitus. Čudovit je obred transitusa, ki opeva dogodek Frančiškovega prehoda v nebo. To daje vrednost boleznim in umiranju. Frančišek je odvzel ostrino in grozo smrti. Smrt je sestra, ki

nas vzame iz tega sveta v drugo življenje. Smrt in življenje si podata roke. To Vodilo je velik izziv za vse nas, je sinodalni izziv, vedno aktualen. Zakonca

Potočnik sta spregovorila o svoji poti v Frančiškov svetni red. Hvaležna sta za sestre in brate v bratstvu, za njihovo bližino in molitveno podporo v stiskah. Ko sta se srečala s Frančiškovim svetnim redom, z bratstvom v Piranu, ki nepretrgoma obstaja že preko 700 let, sta občutila spoštovanje in odgovornost. Brat Mirko tako predano služi bratstvu že 35 let. S hvaležnostjo in optimizmom zreta v prihodnost, s hvaležnostjo se spominjata obletnic. OFS v Sloveniji raste. Bratstva se ponekod starajo, se zmanjšujejo, drugje na novo vzcvetajo in rastejo. Vodilo služi za spraševanje vesti v duhovnih vajah, ali je pomoč v stiski. Mnogi sprašujejo, kaj pa vi v OFS

Darovi za revijo Brat Frančišek

24. oktober '23 - 31. december = 405 €

Bog povrni!

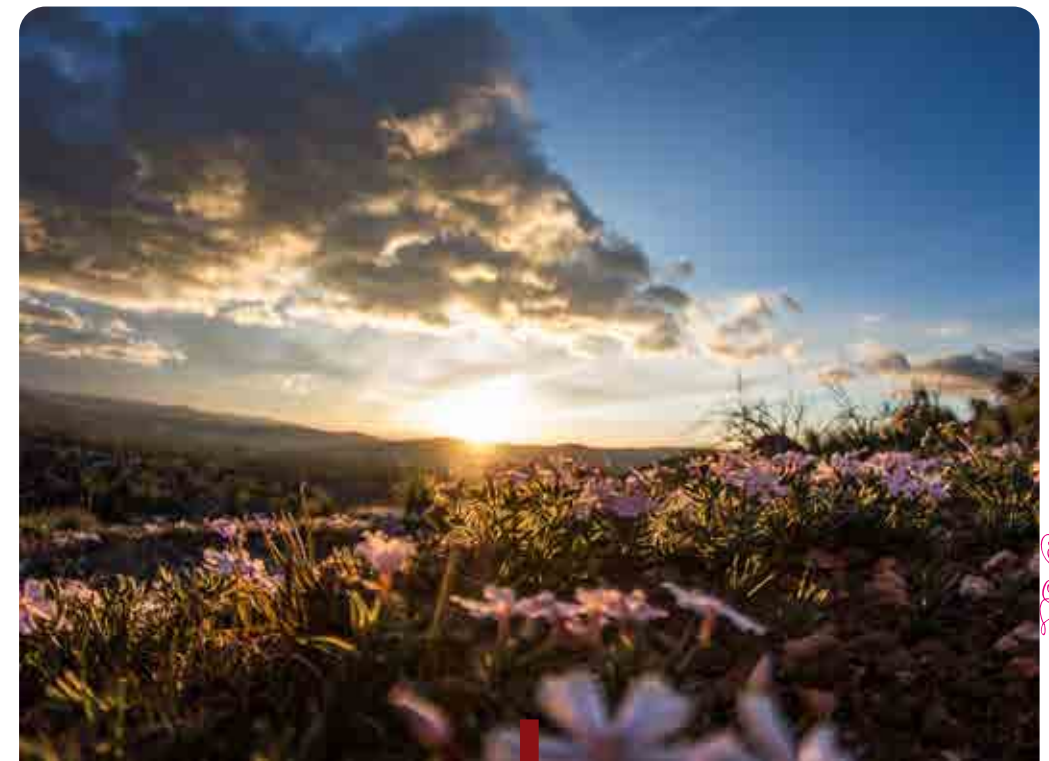
- 10 € Ivičič Anton
- 15 € Anica Kralj
- 20 € Vidmar Bernardka, Kovačič Marija Frančiška,
Pajnič Zlatko, Jože Papa, Ferdinand Rus
- 30 € Vačovnik Irena
- 50 € Jožica Boh
- 200 € Slovenska Župnija Sv. Rafaela, Sydney, Avstralija

delate. Mirko preprosto odgovarja: »Ja nič, trudimo se živeti po evangeliju in, da pri tem ne bi bili sami«. Ni preprosto v družini živeti evangelij. Lahko se trudiš, a življenje se obrne po svoje. Tudi bratje 1. reda niso vsi ostali Frančiškovi bratje. Tudi mi ne ostanemo vedno zvesti. A tu je vera in upanje: na koncu se vsak vrne. Sveti Frančišek je vse blagoslovil. Tudi nas. Frančiškova družina se skupaj staramo, se imamo radi, pripadamo bratstvu, se podpiramo, smo prijatelji in se spominjamo svetnikov iz naših vrst. Zaradi njih smo lahko ponosni na naš OFS. Zavedamo se pomembnosti odnosov v družini, širši družini, župniji, pomembnosti odnosa do življenja. Pomembno je zahvaliti se za vsak dan, tudi, ko je težko in ko si pri močeh, pomagati drugim. Poleg Vodila Frančiškovih sester in bratov so naše vodilo Sveto pismo, vsakdanja molitev in molitev pred Najsvetejšim.

V zadnjem, najbolj zabavnem delu našega srečanja smo prisluhnili glasbenim točkam, ki so jih pripravili posamezni redovi. Sestre Frančiškanke Marijine misijonarke pa so nas z učenjem koreografije tudi malce razmigale.

Čeprav se sestre in bratje vedno radi srečujemo med seboj, je k letošnji rekordni udeležbi gotovo pripomogel tudi izbrani romarski kraj. Dodobra smo namreč zapolnili notranjost bazilike. Naj bo tudi v prihodnje tako, ne glede na kraj srečanja. Hvala sestram in bratom iz Komisije za duhovnost pri Frančiškovski konferenci Slovenije, ki so srečanje pripravili, hvala p. Krizostomu Komarju OFM za povezovanje, vsem sodelujočim v bogatem programu, kot tudi vsaki sestri in bratu, ki si na srečanje prišla/prišel, da smo se lahko srečali in bivali skupaj v Gospodu. Bilo je čudovito videti vsakega izmed vas.

Marjetka in Franci Birk OFS

+ Marjan Ščuka

1939 – 2023

V imenu sester in bratov KB OFS Kostanjevica bi rad ubesedil nekaj misli ob zemeljskem slovesu od našega brata Marjana. Verjamem, da mu ob skrbni bližini žene Valentine, hčerke Urške z družino ter molitvah sosedov in prijateljev ni bilo težko prestopiti v prostranstva večnosti. Z ženo Valentino sta se vključila v Frančiškov svetni red potem, ko sta na romanju leta 2000 spoznala p. Leopolda in se potem udeleževala srečanj na Brezjah. Leta 2004 sta izrekla zaobljube, leta 2008 pa smo se skupaj vključili v bratstvo na Kostanjevici. Marjan je bil, dokler mu je zdravje dopuščalo, v krajevnem in pokrajinskem bratstvu odgovoren za vzgojo. Dolga leta smo se srečevali na mesečnih srečanjih našega bratstva, se udeleževali srečanj na pokrajinski ali narodni ravni, velikokrat tudi kam poromali... Prijateljske vezi smo vzdrževali s sestrami in brati na italijanski strani. Vsakoletna srečanja ob jaslicah, čezmejni križev pot, prijateljski obiski..., za vedno bo to ostalo v neizbrisnem spominu. Vse to nas je povezovalo in nas še bo, le Marjan nas bo odslej dalje spremljal iz Božjega objema. Bogu se zahvaljujemo za njegovo prijateljstvo, za mir, ki ga nam je prinašal, za to, da nas je učil poslušnosti, predvsem pa hvaležnosti... Njegova ostrina misel in odločna beseda nas je vedno znala postaviti na pravo pot. Naj se nič od tega ne izgubi! Kar je živel, učil in storil, naj bo tudi nam v prid, vse kar je bilo njemu sveto, naj spoštujemo tudi mi in tisti, ki bodo prišli za nami. Po svojem plemenitem srcu očeta in soproga, sobrata naj nam

še naprej govori. Gospoda prosimo, naj Marjan še naprej živi v svojih otrocih in vnukih, v njihovih srcih in življenjskem tveganju, v njihovi misli in vesti... Moli-mo pa tudi za vse, ki bodo morali živeti s praznim mestom ob strani, predvsem za Valentino, hčerko Urško in njeno družino, sina Roka... Marjan sicer zapušča njihov krog, a ostaja sredi med njimi. Zato prosimo Gospoda, da bi bili vsi, ki smo z Marjanom kakorkoli povezani, tudi odslej dalje prav zaradi njegove smrti, še globlje povezani med seboj.

Ko je bil sv. Frančišek že hudo bolan in skoraj slep, je iz temine njegovega srca privrela ena najlepših in najsvetlejših pesmi: Hvalnica stvarstva ali Sončna pesem. Na srečanjih bratstva jo bomo vedno radi prebrali (molili) v znamenje hvaležnosti za Marjana in druge naše sestre in brate, ki so že v Božji bližini.

Stanko Šorli OFS

Slovo naše babice, Marije Svenšek

V krajevnem bratstvu OFS Slovenska Bistrica se je poleti, v sto drugem letu starosti, od nas poslovila sestra Marija Svenšek, babica, kakor smo jo vsi klicali. Marija Svenšek je bila nekaj posebnega. Vedno, ko je prišla na srečanje, je bila vedra in nasmejana. Med nas je prinašala dobro voljo in zgled prleške trdoživosti. Čeprav ji v življenju ni bilo vse z rožicami postlano, je skušala na stvari gledati s pozitivne plati. Otroštvo je preživljala v Halozah v Podlehniku, kjer so delovali bratje minoriti. Z njimi je ostala povezana vse življenje. Bila je botra p. Benjaminu Mlakarju, ki je bil navzoč na njenem prisrčnem praznovanju sto letnice, kot tudi pri zadnjem slovesu, ko smo jo pospremili k večnemu počitku na bistriškem pokopališču.

Marija Svenšek je bila prisotna pri ustanovitvi našega krajevnega bratstva v Slovenski Bistrici. Na srečanje je redno prihajala, razen v zadnjih letih, ko ji zdravje tega ni več dopuščalo. Zelo rada je z bratstvom poromala na različne kraje.

Posebej se ji je vtisnilo v spomin romanje v Asissi, kamor smo s p. Maksom Klanjškom, našim prvim duhovnim asistentom, poromali v kraje svetega Frančiška, kar nas je medsebojno še bolj povežalo.

Zaupala nam je, da jo je s svetim Frančiškom povezovala ljubezen do stvarstva, ki je zaznamovala tudi njeno poklicno pot. Po končani Kmetijski šoli v Svečini je nadaljevala šolanje na Vrtnarski šoli v Medlogu pri Celju preden je nastopila službo ekonoma na Kmetijskem gospodarstvu v Slovenski Bistrici.

Naša babica je povsod, kamor je romala, utrgala kakšno vejico grma ali rože, ki jo je doma posadila v spomin. Kadar smo jo obiskali na domu, je pripovedovala, katera rastlinica jo spominja na kakšen kraj. Teh žlahtnih spominov je bilo kar nekaj. Marija Svenšek je bila vrsto let zvesta članica župnijskega zbora, sicer pa je rada prepevala že od otroštva. Sedaj v zboru nebeščanov skupaj s pokojnimi Frančiškoviimi brati in sestrami slavi Nebeškega Očeta v družbi našega ustanovitelja, ki smo mu tolikokrat prepevali himno: V raju blaženem kraljuješ, med sinovi, hčerami...

KB OFS Slov. Bistrica

Živi rožni venec

za edinost Cerkve, nove duhovne poklice, svetost in stanovitnost poklicanih

ŽETEV

za molivce *Živega rožnega venca*, ki molijo za edinost Cerkve, nove duhovne poklice, svetost in stanovitnost poklicanih

»Žetev je obilna, delavcev pa malo. Prosite torej Gospoda žetve, naj pošlje delavce na svojo žetev.« (Lk 10,2)

Drage molivke in dragi molivci Živega rožnega venca!

Pričenjamo novo leto, novo leto priložnosti, podarjenih milosti in delovanja Svetega Duha. Tudi na področju dela za nove duhovne poklice. Nikoli se ne smemo naveličati moliti in prositi Gospodarja žetve, da pošlje delavce na svojo žetev. Naj mi bo dovoljeno, da v tem kratkem uvodu omenim sobrata p. Polikarpa Broliha, ki živi v skunosti na Brezjah in je 5. 12. 2023 izpolnil 100 let življenja na tem svetu, 18. 12. pa je vstopil v 75. leto duhovništva, saj ga je 18. 12. 1949 takratni ljubljanski škof Gregorij Rožman posvetil v duhovnika. Na sam Božični dan istega leta je obhajal novo mašo v župniji Preddvor na Gorenjskem. Vsa leta je p. Polikarp goreč duhovnik, zaljubljen v Kristusa; prav Jezus je njegov program. Njegove maše so vedno nekaj posebnega, saj izžareva vero v to kar oznanja in govori. Ljubljanski nadškof Stanislav je na Brezjah v pridigi ob 100 letnici p. Polikarpa povedal misli, ki potrjujejo jubilentovo vero: »Vsak zakrament je delitev vere, naše osebne, duhovnikove, ki se deli na tiste, za katere mašujemo. Naredimo to vedno

z vero. Pater Polikarp je vedno dejal, kako je pomembno, da bi bil Jezus bolj poznan in bolj ljubljen. In Jezus je po njem bil poznan. Danes se ob patru Polikarpu učimo zaupanja, da bomo svetu prinašali resnično podobo Jezusa Kristusa. Naj po nas ljudje spoznavajo Božjo ljubezen.» Nekaj njegovih fotografij naj v tej Žetvi spregovori in vse nas spodbudi, da imamo še naprej radi duhovnike, zanje molimo in se darujemo zaradi Jezusa Dobrega Pastirja.

MOLITEV: POSLUŠAJ MOLITEV SVOJEGA LJUDSTVA

Molitev iz molitvenika Molitve in spodbude k molitvi, zbrala in uredila s. Štefka Klemen, Maribor: Ognjišče, Slomškova založba, 2021, str. 63

Dobri Oče, poslušaj molitev svojega ljudstva in daj, da dozori semena duhovnih poklicev, ki si jih zasejal na njivi svoje Cerkve. Naj mnogi mladi fantje in dekleta zberejo pot služenja tebi in se z nerazdeljenim srcem posvetijo službi svojim bratom in sestram. Pokličite nove duhovnike, ki bodo vredni služabniki oltarja ter goreči oznanjevalci evangelija. Naj tisti, ki hodijo za Kristusom, tvojim Sinom, neprestano rastejo v ljubezni in zvestobi; naj bo njihov način življenja prepričljivo znamenje tvojega kraljestva za našo krajevno Cerkev in za ves slovenski narod. Pomnoži služabnike svoje Cerkve. Naj ti služijo z vsem srcem, vztrajajo v molitvi ter opravljajo svojo službo v duhu krotkosti in v skrbi za druge. Sveti Oče, daj, da bodo zvesti klicu evangelija, tako da bo svet v njih videl živo podobo tvojega Sina, našega Gospoda Jezusa Kristusa, ki s teboj v občestvu Svetega Duha živi in nas ljubi vekomaj. Amen.

Iz Poslanice papeža Frančiška za 60. svetovni dan molitve za poklice:

Poklicanost: milost in poslanstvo

V sredo, 26. aprila 2023, je izšla poslanica papeža Frančiška za 60. svetovni dan molitve za poklice z naslovom: *Poklicanost: milost in poslanstvo, ki ga bomo obhajali 30. aprila 2023 na 4. velikonočno nedeljo.*

Dragi bratje in sestre, predragi mladi! Svetovni dan molitve za poklice, ki ga je leta 1964 ustanovil sv. Pavel VI. med 2. vatikanskim koncilom, obhajamo že šestdeset let. Ta previdnostna pobuda želi pomagati članom Božjega ljudstva, osebno in v skupnosti, odgovoriti na klic in poslanstvo, ki ga Gospod zaupa vsakemu v današnjem svetu z njegovimi ranami in upanji, njegovimi izzivi in pridobitvami.

Letos vam predlagam, da razmišljate in molite ob temi »*Poklicanost: milost in poslanstvo*«. Gre za dragoceno priložnost, da ponovno z začudenjem odkrijemo, da je Gospodov klic milost, zastonski dar, istočasno pa obveznost, da gremo, da odidemo ven, da bi prinesli evangelij. Poklicani smo k pričevanju veri, ki močno utrjuje vez med življenjem milosti po zakramentih in cerkvenim občestvom ter apostolatom v svetu. Kristjan, ki ga poživlja Duh, se pusti pozvati bivanjskim obrobjem in je občutljiv za človeške drame, saj se vedno dobro zaveda, da je poslanstvo Božje delo in ga ne uresničujemo sami, ampak v cerkvenem občestvu, skupaj z brati in sestrami, pod vodstvom pastirjev. Kajti Božje sanje so vedno bile in vedno bodo: da živimo z Njim v občestvu Ljubezni.

1. del

Desetka častitljivega dela rožnega venca: Ki je od mrtvih vstal

Mt 28,1-2.5-7

Po soboti, ko se je svital prvi dan tedna, sta prišli Marija Magdalena in druga Marija pogledat grob. In glej, nastal je močan potres, kajti Gospodov angel je prišel iz nebes. Pristopil je in odvalil kamen ter sédel nanj.

Angel pa je nagovoril ženi: »Ne bojta se! Vem, da iščeta Jezusa, križanega. Ni ga tukaj. Obujen je bil, kakor je rekel! Stopita sèm in poglejta kraj, kamor so ga položili. Hitro pojdita in povejta njegovim učencem: ›Obujen je bil od mrtvih! Pred vami pojde v Galilejo, tam ga boste videli.‹ Glejta, povedal sem vama.«

ZAHVALA IN PROŠNJA

Drage molivke in dragi molivci, hvala vam tudi za vse darove, ki jih namenjate za vzdrževanje revije Brat Frančišek, kjer se nahaja rubrika ŽETEV. Novi molivci se še naprej pridružujejo; nekoliko počasneje, pa vendar se. Vabljeni, da se prijavite ali nagovorite še koga.

**NASLOV ŽRV JE:
ŽRV, Brezje 72, 4243 BREZJE.**

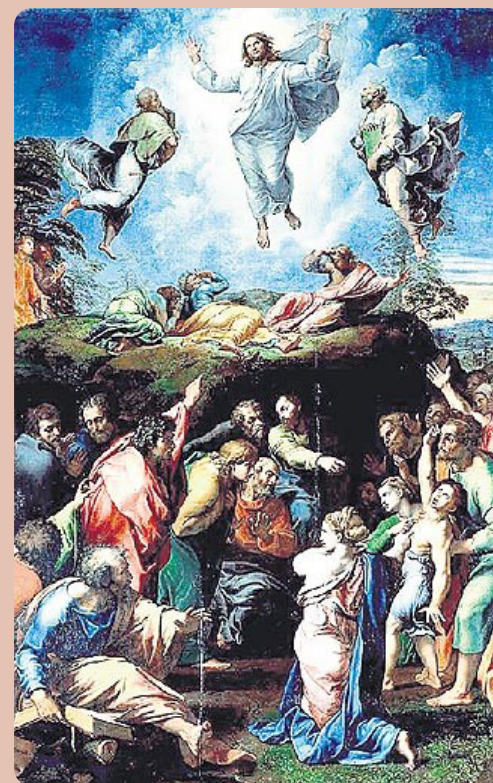
PRIČEVANJA MOLIVCEV ŽRV

Še naprej ste povabljeni, da napišete kratko pričevanje, svoje misli ob molitvi desetke za nove duhovne poklice, ki bodo objavljeno v tej rubriki Žetve.

**ŽRV darovi za revijo Brat Frančišek
november '23 – december '23 = 355 €**

- 10 € Marija Vegič, Slavica Stare,
- 15 € N.N.,
- 20 € Anica Bokan, Simona Marinčič Ban, Leonida Jerkovič, Kristina Mrak, Franc Pušnik, Janez Operčkal
- 30 € Mirajmin Marjan Škerjanec, Antonija Smrekar, Špur Matilda, Anton Lesjak, N.N.,
- 50 € Terezija Naveršnik,

Bog povrni!

Razlaga Berta GOLOB

*Gospod je naš od mrtvih vstal
In želo smrti pokončal;
raduj se v Bogu, o kristjan,
saj zmage tvoje to je dan.*

To je skrivnost vere. A ne samo prazen grob, ampak On sredi med zbranimi, trdno zaklenjenimi zaradi strahu pred Judi, tak kot je zmeraj bil. Zopet na brežini jezera, prihajajoč celo po valovih in kdaj drugič sedeč na bregu, vabeč učence na slastni ribji obed. Kot da se bo spet začelo pomnoževanje kruha... Dvomljivci vzklikajo: Verujemo, pomagaj naši neveri.

Lazar je mrtev, Jairova hčerka tudi. Obujenim od mrtvih je bilo usojeno

spet umreti. Vstali od mrtvih pa spet živi, ostaja skrivnost naše vere.

Od mrtvih vstali, utruj našo vero v večno življenje.

p. Krizostom Komar OFM

Frančiškov prijatelj

Verjetno se več nikamor ne odpraviš brez telefona, ker je v njem marsikaj. Od kontaktov, pa tudi interneta in zadnje čase elektronske banke oz. aplikacije za plačevanje. Pomeni, da si kar bogat in da s seboj nosiš veliko bogastvo. Pa je to res tisto bogastvo, po katerem hrepeni človek in ki ga res potrebuje, da bo srečen in izpolnjen?

Ta številka Frančiškovega prijatelja govori o bogastvu. Mladenič, ki je prišel k Jezusu, je slišal, naj proda vse kar ima in hodi za njim. Ta je žalosten odšel, ker je imel veliko (materialno) bogastvo. Prav tako lahko vidimo, da je bogastvo lahko tudi orodje hudega duha, saj premami marsikoga, da mu služi in na resničnega Boga pozabi. Zato moramo mi biti kot dobri upravitelji, ne tisti, ki posedujemo, ampak samo upravljamo.

Br. Matej nas vabi na Viševnik, kjer se da iti tudi pozimi in poleti. Tudi na takšni poti okušamo bogastvo našega Stvarnika, ki nas je obdaril s toliko lepoto.

V intervjuju nas spregovorita Stanislava in Sandi Gorenc - o svoji mladosti pa tudi bogastvu, ki ga živita v sedanosti. Nimata veliko avtomobilov in vikendov, pač pa veliko in odprto srce, ki je vedno pripravljeno pomagati bližnjemu, še posebej šibkemu.

Iz inštituta Integrum nam želijo predstaviti, da je spolnost naše bogastvo in ne nekaj, kar je potrebno samo uživati in izkoriščati

Duh Assisija je potekal letos na Brezjah, kjer smo se zbrali Frančiškovi in tako okušali, da nas tudi Vodili, katerega nastanek letos praznujemo 800 let, veliko bogastvo iz katerega moramo živeti

vsak dan, ne samo na srečanjih. Lepo je bilo prisluhniti tako najmlajšim, kot tudi najstarejšim.

Assisi je še vedno tisto bogastvo na zemlji, ki je sicer bogastvo zaradi svoje preprostosti. Radi ga občudujejo in doživljajo tudi tisti, ki se tja vračajo s svojimi majhnimi otroki.

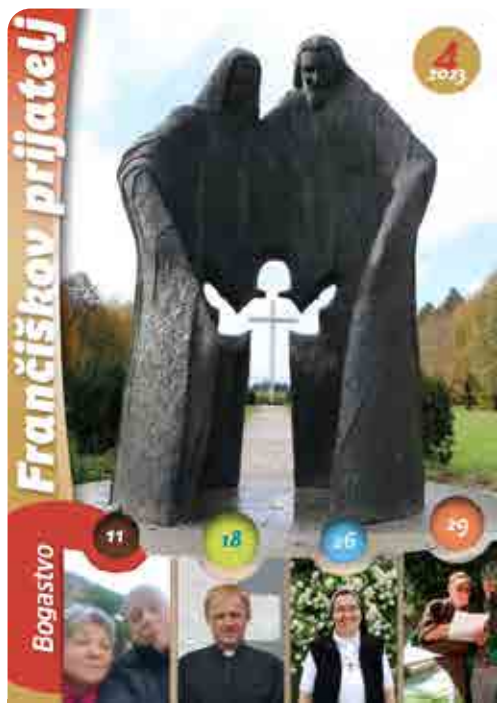
Bogastvo molitve, ki jo izkazuje najbolj preprosta otroška molitev Sveti angel, nam kaže, da vsakega človeka spremlja tudi bogastvo iz nebes, njegov angel varuh.

Predstavljamo novo blaženo, Veronica Antal in br. Umberta, neutrudnega misijonarja in ljubitelja bogastva narave.

Novice iz kapucinskega sveta pa prinašajo življenje, ki ga živijo naši bratje na vseh koncih sveta.

V objektiv pa so se ujeli tudi bogati dogodki, ki so nekateri čisto resni, nekateri pa hudomušni - kar odraža bogastvo življenja in narave.

Vlado Kolenko OFM Cap

Med nami

Z veseljem sprejemati in živeti življenje je moto zadnje številke revije Med nami v letošnjem letu. Zakaj ta vsebina? Ker je ravno te dni 800 let, odkar je bilo sprejeto Vodilo Frančiškovih bratov, ki ga živijo že toliko časa in je še vedno živo. In ne samo to, Vodilo je polno spodbud, ki prinašajo življenje, pravo življenje, ki je edinole v Bogu. V uvodniku naša lektorica Barbara odstira, zakaj je hvaležna za življenje in zakaj vsako leto dlje časa postoji ob Detetu v jaslicah.

Minorita p. Martin Kmetec in p. Igor Salmič sta prispevala vsak svoj vidik: p. Martin globok razmislek o tem, da je Kristus, učlovečena Božja Beseda, edini vir pravega veselja do življenja, p. Igor pa zaključuje svoje premišljevanje o Vodilu.

Papež Frančišek nas nagovarja, naj živimo, verujemo in upamo vsak dan znova.

V Svetopisemskih ikonah M. Celarc lepo izpelje povezavo med Frančiškovim popolnim veseljem in Svetim pismom, ki ga je navdihovalo. Ugotavlja, da življenja ni potrebno grabiti zase, marveč ga je nujno izročiti Bogu v služenju ljudem.

Mlada družina Aljaža in Marte Novak, ki se je udeležila romanja v Assisi, je odprla vrata in srce našim bralcem. Narsrkajmo se njihovega veselja do življenja!

Ob Brezmadežni se lahko odpočijemo in ji zaupamo svoje vsakdanje težave, saj nas razume, ker je mati. Na molitvenih straneh sta utrinka božje navzočnosti, ki ju čutita pesnika Nataša Ahčin in Jaka Košir. Bratje in sestre Frančiškovega svetnega reda so se srečali na Brezjah, kjer so pričevalci iz Frančiškove družine (frančiškan, šolska sestra in zakonca, člana OFS) pričevali o tem, kako živijo Vodilo v vsakdanjem življenju. Iz prispevka veje veselje nad srečanjem bratov in sester, ki je ob taki priložnosti vedno v zraku.

Bratje minorigi so se srečali na duhovnem kapitlju, na katerem jih je br. Štefan Kožuh spodbujal, da je treba dati Bogu najboljši čas, ne ostankov - in še marsikaj drugega je povedal.

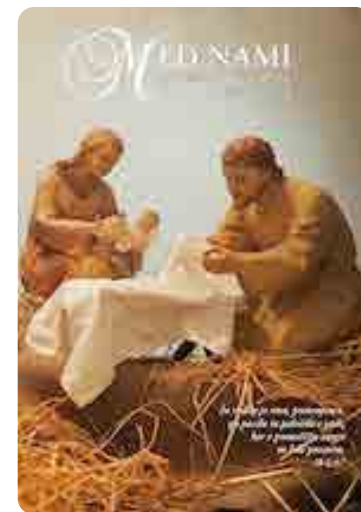
Mlada pogumna romarica Barbara je v svoji skromnosti strela le droben utrinek iz sicer bogatih doživetij na romanju po poti sv. Jakoba, a ta utrinek je dovolj svetel, da nas bo ogrel.

Razveselil nas bo prispevek v rubriki Otroci med nami in nam dal priložnost, da bomo sedli z našimi malčki in jim pomagali rešiti uganko. Pa ne samo tukaj, tudi zagonetka v zabavnem kotičku bo priložnost za druženje z najmlajšimi.

Bogata obvestila naznanjajo, da se ponovno odpirajo možnosti za mnoga duhovna doživetja v poletnih mesecih naslednjega leta: Piran, Assisi, Loreto, San Giovanni Rotondo, Poljska ...

S to številko začnemo novo rubriko, Obletnice, saj sta 800-letnica Vodila in jaslic dovolj velika razloga za to. Tokrat bomo v tej rubriki lahko prebrali o božičnem odpustu.

Naslovnica smo posebej veseli: jaslice hrvaške umetnice Alojzije Ulman, ki jih je izdelala za ptujski minoritski samostan, so vedno znova navdih. V tej številki pa se razodeva še ena skrivnost njihovega nastanka. Preberite! Pa blagoslovljeno praznovanje!

Doroteja Emeršič OFS

Rojstvo

Letos se bom rodil v Gazi:
tam, kjer umira človečnost,
tam, na drobcih granat in krvavih zidakov,
ob joku mater z mrtvimi otroki v naročju,
ob sovražni kletvi nemočnih očetov,
ob zločinih teroristov in maščevanju herodovcev...
tja, v nemi krik po miru
hočem prinesiti svoje odrešenje!

Letos se bom rodil v Ukrajini;
tam, na bojni črti neusmiljene norije,
v blatnih in zasneženih bojnih jarkih,
v izpraznjenih domovih pobitih in pregnanih...
tja, v nemi krik po normalnem življenju
hočem prinesiti svoje odrešenje!

Letos se hočem roditi v ranjenih strugah
vaših potokov in rek;
tam, na naplavljenem strupenem mulju,
v kletah spodjedenih in porušenih hiš,
na raztrganinah plazov in pod ostanki mostov...
tja, v nemi krik po vrnitvi upanja
hočem prinesiti svoje odrešenje!

Letos se hočem roditi v tvojem srcu.
Tam, kjer bi ti rad bil srečen in doma;
na slami tvojih misli in želja,
na mahu tvojih načrtov in pričakovanj,
v jasliah zbiranja tvojih ran in zavarovanj...
tja, v nemi krik po polnem življenju
hočem prinesiti svoje odrešenje!

Z vsemi hočem biti in vsem prinesiti blagoslov
in naj se ta blagoslov pretaka v tebi,
naj se pretoči k tvojim domačim in sosedom,
prepoji naj ves svet in mu prinese mir,
da bo zares srečno novo leto 2024!

p. Pavle Jakop OFM

Apostolska spodbuda Laudate Deum

Papež Frančišek o podnebni krizi

Vsredo, 4. oktobra 2023, na praznik sv. Frančiška in odprtjem XVI. zasedanja škofovske sinode, je bila objavljena apostolska spodbuda *Laudate Deum* (Hvalite Boga).

»Hvalite Boga za vsa njegova bitja«. K temu je sv. Frančišek Asiški vabil s svojim življenjem, pesmijo in dejanji. Tako je povzel predlog psalmov in ponovno predstavil Jezusovo rahločutnost do stvaritev svojega Očeta: tako se začne spodbuda, v kateri se osem let po okrožnici *Hvaljen, moj Gospod* papež Frančišek znova spregovori o podnebnih krizi.

Besedilo se sklicuje tudi na znanstvene vire, ki s pojasnjujejo in nasprotujejo teorijam zanikanja, proti nekaterim odklonilnim in nerazumnim mnenjem, »ki jih najdemo celo v Katoliški cerkvi. Vendar ne moremo več dvomiti, da je vzrok za nenavadno rast tako nevarnih sprememb v naslednjem neizpodbitnem dejstvu: in sicer v intenzivnem razvoju, povezanem z nebrzdanim poseganjem človeka v naravo v zadnjih dveh stoletjih.« (LD, 14)

Šest poglavij in triinsedemdeset odstavkov papež posveča trenutnim dramatičnim okoljskim razmeram. S celostnim pristopom se loteva naslednjih problematik: onesnaževanja, povišanja temperatur, migracij, lakote, ki so posledice »tehnokratske paradigme«, že obsojene v LS, pri katerih v »bistvu gre za razmišljanje, 'kakor da bi stvarnost, blaginja in resnica samodejno klile iz same moči tehnologije in gospodarstva'. Logična posledica tega je, da je od tod 'le korak do zamisli o neskončni ali neomejeni rasti, ki je tako navdušila ekonomiste in finančne ter tehnološke teoretike.'« (LD, 20).

Papež Frančišek je jasn v kritiki logike »največjega dobička ob najmanjših stroških, ki se maskira z racionalnostjo, napredkom in iluzornimi obljubami«, ki »onemogoča vsakršno iskreno skrb za skupni dom in vsakršno skrb za pomoč zavrženim v družbi.« (LD, 31). Enako jasn je v hvali krepostnega vedenja posameznikov in družin, ki bi moralo usmerjati vest močnih.

Njegov pogled je obrnjen tudi proti COP28, 28. konferenci Združenih narodov o podnebnih spremembah, ki bo potekala v Dubaju od 30. novembra do 12. decembra 2023: »Če obstaja iskren interes, da bi konferenca COP28 bila prelomna in zgodovinska, da bi nas počastila in oplemenitila kot človeška bitja, potem lahko pričakujemo le zavezujoče oblike energetskega prehoda, ki imajo tri značilnosti: so učinkovite, zavezujoče in jih je mogoče zlahka spremljati ter nadzorovati.« (LD 59)

Papež Frančišek je navedel tudi duhovno podlago te spodbude, ki problematike ne obravnava »romantično« ali preprosto »zeleno« (LD, 58), temveč ima globoke teološke temelje. V 62. od-

stavku je med drugim naveden odlomek iz 3 Mojzesove knjige: »Zemlje ne smete prodajati za zmeraj, kajti zemlja je moja, vi ste le tujci in gostači pri meni« (3 Mz 25, 23).

V zaključku je povzeto bistvo spodbude *Laudate Deum*: »Naslov tega pisma je 'Hvalite Boga'. Kajti človek, ki trdi, da nadomešča Boga, postane najhujša nevarnost samemu sebi. (LD, 73)

Vir: The Apostolic Exhortation "Laudate Deum" - Frati Francescani (ofm.org)

Tomaž Čelanski

Življenje našega blaženega očeta Frančiška

Vita brevior (12)

O njegovi telesni bolezn

75. V tem istem potekanju časa se je njegovo telo razbolelo s hujšimi boleznimi kot običajno. Toda v bolnem telesu je bil duh še odločnejši, in ker drugače ni mogel, je potoval na oslu, hodil po raznih pokrajinah in povsod sejal semena Besede. Njegov duh je gospodoval nad mesom, da mu je to rade volje sledilo v vsem, kar je bilo potrebno storiti.

Ker je bila tista dragocena posodica, v kateri je bil skrit oni nebeški zaklad, z vseh strani potolčena, so bratje z vztrajnimi prošnjami moledovali svetega očeta, naj jo podpre s pomočjo zdravnikov. On pa, ki je s svojim plemenitim duhom, uperjenim v nebo, želel edinole biti razvezan in biti s Kristusom, je to

povsem zavračal. Toda ko se je pridružila še očesna bolezen, ga je brat Elija, katerega si je izbral namesto matere in je bil oče drugim bratom, nagovoril in s prepričljivimi razlogi privedel do tega, da si je dopustil pomagati z zdravili. Sveti oče je blago ubogal in se mu kot običajno ponižno uklonil.

Ko je potem zaradi zdravljenja bolezn dospel do mesta Rieti, ga je tam častno sprejela vsa rimska kurija, ki je tedaj prebivala v tistem kraju. Še prijazneje kot drugi pa mu je tedaj v vsem priskočil na pomoč gospod Hugolin, ostijski škof, ki ga je presveti mož po volji gospoda papeža Honorija izbral za gospoda in očeta nad vsem redom.

Oklepal se ga je blaženi oče od časa, ko je ta gospod uspešno zastopal papeža v Tuniziji. Tedaj, ko je imel še malo tovarišev, je Božji svetnik hotel iti v Francijo. Toda omenjeni gospod ga je, ko se je odpravljaj na pot, s preudarnim nasvetom od tega odvrnil. To se je namreč zgodilo po Božjem namigu, da je tako močan pomočnik sprejel skrb za brate, saj so na to mlado trto ob začetku njene vsaditve (Lk 8,11) prežali v zasedi mnogi, ki so se trudili, da bi jo obsekali in izpulili. Vse te je ta blagoslovljeni gospod pregnal kot tatove in razbojnike ter izničil njihove naklepe.

Poleg tega je skrbel, da se je sveti red povsod zasadil in ga je celo v oddaljenih krajih z jasno pohvalo močno širil. Prilicil se je načinu življenja bratov in se je trudil, da bi bil kakor eden od njih, kolikor mu je bilo dopuščeno. Zato se mu je sveti oče na vse načine pokoraval in ga občudoval s čudovito naklonjenostjo. Po Božjem duhu, ki ga je bil poln, ni samo z besedami napovedoval, da bo on prihodnji papež, ampak je tudi z raznovrstnimi dejanji to nakazoval. Ko mu

je namreč pisal, ga je nazival škof vsega sveta, blagoslovljal ga je z nenavadnimi pozdravi in z njimi nakazoval prihodnjo slavo tolikšne vzvišenosti.

Tudi za gospoda Reginalda, ki ga je pozneje nasledil na škofovskem mestu v Ostiji, ga je prosil, ko je bil še klerik in pisar, naj ga naredi za škofa; in samega gospoda Reginalda je klical »moj prior«.

Ta gospod (Hugolin) je kar gorel od velike ljubezni do svetega moža, kateremu je izkazoval spoštovanje kakor Kristusovemu apostolu in mu v vzajemnem priklonu često poljubil roke. Ko je bil kasneje povzdignjen v apostolsko dostojanstvo, je pričeval, da ni bil nikoli tako pretresen in vznemirjen v duhu, da ga ne bi ob srečanju in pogovoru s svetim očetom zapustila sleherna dušna senca in se povrnila popolna jasnina. On je Božjega služabnika nenehno opominjal, naj poskrbi zase, ta pa ga je ponižno ubogal. Toda očesna bolezen je že tako napredovala, da ni pomagalo k zdravju,

ko so ga na več mestih žgali po glavi, mu zarezovali žile, mu lepili obliže, mu vtirali mazila, ampak mu je skoraj vedno ob tem bolezen še naraščala. Vse to je skoraj dve leti prenašal z vso potrpežljivostjo, zaupal skrb za zdravljenje štirim bratom, svojega duha pa usmeril v Boga.

Zelo goreče je hrepenel, da bi se kljub napol mrtvemu telesu in izčrpanim udom lotil novih podvigov; in použit od milosti vseh kreposti je menil, da ni še nič ali skoraj nič naredil. Govoril je: »Začnimo že enkrat, bratje, služiti Bogu, ker smo doslej malo naredili!« Hotel se je spet vrniti k služenju gobavcem in je neutrudno vztrajal pri tem sklepu za sveto delovanje. Namenil se je izogibati se pogovorom z ljudmi in se zateči v odmaknjene kraje. Bilo mu je povsem tuje, da bi se gnal za vodstvenimi službami, trdil je, da je nevarno v tem času imeti vodilno mesto, in kar najbolj priporočal podrejenost.

Prevedel br. Miran Špelič OFM
(se nadaljuje)

Sveta dežela v trpljenju vojne

Trpljenje v Sveti deželi (Izrael in Palestina) je zaznamovano z datumom 6. oktobra 2023, ko so teroristi Hamasa iz Gaze vdrlji na ozemlje Izraela in pobili mladino zbrano na praznovanju v kibucu blizu Gaze. Če bi bil vdor na ozemlje Izraela spremljan z vojno napovedjo, bi to po vsej verjetnosti lahko naredila neka država v sosedstvu Izraela. Gaza ni država. Torej se je napad zgodil kot teroristična akcija, na skupino

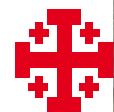
mladine, ki je praznovala. Načrt in izvedba tega ima prilično dolgo pripravo, predvideva se vsaj 15 let. V tem času je teroristična organizacija Hamas iz Gaze naredila taborišče za nad 2 milijona ljudi. Kopali so sto in sto kilometrov podzemnih rogov z namenom, da iz Gaze naredijo neprebojno trdnjavo, da pokončajo Izrael pod motom: Izrael moramo izbrisati s površja zemlje. Humanitarna pomoč Sveta in Evrope za uboge prebivalce Gaze se je pretapljala v rove, mine, strelivo, rakete, strelske rampe... Po terorističnem napadu Hamasa je bila izrečena vojna napoved s strani Izraela.

Dilema nasilne situacije med Izraelom in Palestino je težko obvladljiva: Izrael odredi kopensko ofenzivo na območju Gaze, država tvega poboje izraelskih talcev in tisoče nedolžnih žrtev v palestinski civilni družbi. Po drugi strani pa mora premagati Hamas, da se v prihodnosti zaščiti pred nečloveškimi napadi vseh vrst. Začetne razmere so težke, celo negotove, požar je zanetila islamistična teroristična organizacija.

To je celotno regijo pripeljalo na rob vojne. Pozivi mnogih po svetu, naj izraelska vlada spoštuje mednarodno pravo pri svoji obrambi in prizanes

civilnemu prebivalstvu, kažejo, kako resne so zaskrbljenosti, da bo to preraslo v požar. Kako mir deluje v tako razgretih razmerah, v tako slepi ulici?

Pred časom je Süddeutsche Zeitung objavil poziv Daniela Barenboima (argentinsko-izraelskega pianista in dirigenta) z naslovom »Naše sporočilo miru mora biti glasnejše kot kadarkoli«. V njem piše: »Največja nevarnost je, da bodo vse ljudi, ki si tako zelo želijo miru, utopili skrajneži in nasilje. Toda vsaka analiza, vsaka moralna enačba, ki bi jo lahko postavili, mora imeti za osnovo to osnovno razumevanje:

na obeh straneh so ljudje. Človeštvo je univerzalno in edina pot je prepoznavanje te resnice na obeh straneh. Trpljenje nedolžnih ljudi na kateri koli strani je absolutno neznosno.«

Največja pot do miru je, ko ljudje vseh okolij sprejmejo to prepričanje: človeštvo je univerzalno. Nenehno!

Frančiškani v Izraelu in v Palestini, ki so v stalni navzočnosti na tem ozemlju že 800 let, so skupaj s kristjani na tem ozemlju (cca. 25.000), direktno, posredno in neposredno potisnjeni v trpljenje zaradi vojne vihre. Novoimenovani kardinal, patriarh Jeruzalemski, Pierbattista Pizzaballa se je tako ponudil za talca Hamasu, da Hamas izpusti uklenjeno Izraelsko mladino

iz rovov v Gazi. Kardinalova poteza je imela močan moralni odmev na obeh straneh, vendar ni bila sprejeta. Ob tej potezi je vredna premisleka tudi izjava Arabke, kristjane iz Betlehema: Kristjani smo v tej deželi podobni felaflu (v olju pečene kroglice čičirike vstavljene v piti), palestinski skrajneži na eni strani, Izraelska vojska na drugi strani. Kristjani niso udeleženi ne v terorizmu ne v bojih.

Znova in znova, vsak dan znova kličejo h Gospodu: Gospod naredi nas za orodje svojega miru! Kdaj bo Gospod uslišal molitve ubogih in stiskanih?

Mnogi znova sprašujejo: Kdaj bomo romali v Jeruzalem? Lahko že takoj, saj

so Jezusovi kraji popolnoma svobodni in dostopni. Sicer so letalske linije večidel odpovedane, vendar izraelski EL AL redno vozi. Edini problem je strah, ki se je zalezal v meso in kosti zaradi groznih poročil iz Gaze. Pozor! Vojna je v Gazi. Ker pa ima strah velike oči izgleda tako, kot bi bila vojna v vsej deželi? Pa ni.

Kako velika je vojna škoda? Matematika odpove. Frančiškani iz Svete dežele pa znova kličejo: Naše krščanske šole delujejo, karitas deluje, vzgojne ustanove potrebujejo vzdrževanje. Življenje v danih okoliščinah mukoma teče naprej. Ni pa romarjev, ki bi z dobrotelnostjo vzdrževali ta proces življenja. V trdnem prepričanju smo vsi: Leto 2024 mora

prinesti mir, mora prinesti množico romarjev, ki bodo podprli krščanske skupnosti v Palestini in v Izraelu. In upanje ne osramoti!

Dar za kristjane v Sveti deželi lahko pošljete na:

**KOMISARIAT ZA SVETO DEŽELO,
Tržaška 85, 1000 LJUBLJANA;**

**TRR: SI56 0400 1004 6429 912;
Dar za SVD**

*P. Peter,
komisar za Sveto deželo*

Darovi za vitraj brezjanske Marije v Nazaretu, avgust - november 2023 = SKUPAJ 1825 €

- 5 € Zorislava Gartnar
- 20 € Alojzija Munda, Anica Škorjanc
- 30 € Rozalija Barat, Alojzija Munda
- 40 € Stanislava Rupnik
- 50 € Jožefa Zajc, Župnijski urad Horjul
- 100 € Silvana Šivic, Mojca Malovrh
- 120 € Vlasta Globevnik, Nika Beravs
- 250 € Rafael Klemenčič
- 890 € Slovenska Župnija Sydney Avstralija

Sveta dežela - skozi biblične dogodke stare in nove zaveze

Z NOVOMAŠNIKI IN SREBRNOMAŠNIKI

12 dni - od 18. 2. do 29. 2. 2024

Jordanija (Petra, gora Nebo, Džeraš, Tišbe, Maheront, gora Sinaj), Sveta dežela – Izrael in Palestina

1. dan, nedelja, 18. 2.: Večerni let proti Jordaniji iz letališča Brnik, pristanek v Ammanu, prevoz v hotel, nastanitev za 2 noči.

2. dan, ponedeljek, 19. 2.: Obisk zgodovinskih krajev - Gerasa (Jerash), Elijeve Tišbe, sv. maša, večerja in nočitev.

3. dan, torek, 20. 2.: Odhod na goro Nebo, od koder je Mojzes zrl v obljubljeni deželo in kjer je umrl; tam sv. maša. Nato Madaba z ogledom zemljevida Svete dežele v mozaiku, trdnjava Maheront (Mukawir), kjer je prestal mučeništvo sv. Janez Krstnik, nadaljevanje do Petre, namestitev in večerja.

4. dan, sredo, 21. 2.: Obisk skalnega mesta PETRA – eno od čudes sveta: vse dopoldne ogledi in sv. maša. Nadaljevanje do Akabe in skozi Izrael do egiptovske meje v Tabo, namestitev za 2 noči in večerja.

5. dan, četrtek, 22. 2.: SINajska GORA – zjutraj avtobusni prevoz do samostana sv. Katarine, obisk samostana, vzpon na Mojzesovo goro, sv. maša v puščavi, povratek v Tabo, večerja in nočitev.

6. dan, petek, 23. 2.: Iz Egipta v Izrael, sv. maša v Eilat, obisk parka TIMNA z maketo svetega šotor in daritvenega

oltarja, nadaljevanje proti Betlehemu, namestitev za 2 dni, večerja in nočitev.

7. dan, sobota, 24. 2.: BETLEHEM - praznovanje Jezusovega rojstva, obisk votlin, božična sv. maša; popoldne Janezov rojstni kraj Ajn Karem, Marijino srečanje z Elizabeto – Magnificat, park Jad Vašem (Yad Vashem, spomin holokavsta), povratek v Betlehem, večerja in nočitev.

8. dan, nedelja, 25. 2.: GOSPODOVO TRPLJENJE: vrt Getsemani, sv. maša, Oljska gora, dvorana zadnje večerje, Betfage, Betanija in sv. Lazar, povratek v Betlehem, večerja in nočitev.

9. dan, ponedeljek, 26. 2.: PRAZNOVANJE GOSPODOVEGA VSTAJENJA v Jeruzalemu: Via Dolorosa s križevim potom, praznovanje Velike noči v Božjem grobu, zid žalovanja, stari del Jeruzalema, povratek v Betlehem, večerja in nočitev.

10. dan, torek, 27. 2.: Jezusovo javno delovanje v Galileji: Galilejsko jezero, mesto prvega Jezusovega čudeža, gora Blagrov in sv. maša; Kafarnaum, Tabgha, namestitev v Nazaretu za 2 noči, večerja in nočitev.

11. dan, sredo, 28. 2.: Gora TABOR – gora Gospodovega spremenjenja; Kana Galilejska, Nazaret - sv. maša v baziliki Marijinega oznanjenja, cerkev sv. Jožefa, sinagoga, večerja in nočitev.

12. dan, četrtek, 29. 2.: SKLEPNA SLOVESNOST v dvorani zadnje večerje. Odhod letala z letališča Ben Gurion, preko Istanbula, do Ljubljane.

DUHOVNO VODSTVO: prof. Bogomir Trošt, g. Blaž Kernel, p. Peter Lavrih, ofm.

CENA celotnega romanja, je 2.100 eur (pri udeležbi nad 40 oseb); če bo skupina manjša, se cena zviša za 90 €.

V ceno je vključeno: letalske vozovnice in letališke takse (letališke takse se do odhoda lahko spremenijo), avtobusni prevozi na celotni poti, vstopnine kot je navedeno v programu, namestitev v dvo- ali tro- posteljnih sobah, polpenzion (zajtrk in večerja), skupinsko zdravstveno in nezgodno zavarovanje, egiptovska viza, jordanska mejna taksa, izraelska izhodna taksa, vodstvo romanja.

V ceno ni vključeno: napitnine za strežno osebje v hotelih in šoferje: 60 € na osebo; plačilo zavarovanja odpovedi romanja, ki ga lahko uredite na Komisariatu. Doplačilo za enoposteljno sobo: 200 €.

NAČIN PLAČILA: po prejemu vaše prijave vam pošljemo podatke za plačilo prvega dela - 500 €, za drugi del plačila pošljemo obvestilo približno mesec dni pred odhodom, skupaj z več informacijami o romanju.

MOŽNOSTI PRIJAVE (obvezna je pisna prijava): s spletno prijavnico na spletni strani Komisariata: www.sveta-dezela.si, s prijavnico, ki vam jo pošljemo po e-pošti ali navadni pošti. Prijave sprejemamo takoj oz. do zasedbe mest.

Za romanje potrebujete potni list, ki bo veljaven vsaj še 6 mesecev od datuma odhoda.

Pripravil:

p. Peter Lavrih, ofm, cts

PRIJAVE po pošti, telefonu, na spletu ali e-pošti:
DRUŠTVO PRIJATELJEV SVETE DEŽELE V SLOVENIJI
 Tržaška 85, 1000 Ljubljana, SLOVENIJA

Pri prijavi vedno oddajte podatke:

priimek in ime, rojstni datum, naslov,

številka osebne dokumenta, e-naslov in telefon

Telefon: 01 24 44 250, GSM: 041 669 134

www.sveta-dezela.si

komisariat@rkc.si

Pozabljene spretnosti

»Pušlci«

S pomladi, ko se reže trta, pri nas naredimo »pušlce«. Naredijo se lahko na različne načine: nekateri jih samo nalomijo in povežejo, ali pa še to ne, pospravijo jih kar v zabožke za krompir ali kaj podobnega. Meni so najbolj všeč taki, da so vejice trte narezane na približno enako razdaljo, lepo poravnane in trdno povezane. Za povezovanje so najbolj praktični narezani prameni blaga iz stare rjuhe ali kuhinjske krpe, ker nekoliko bolj stisnejo »pušlc« kot vrstica, da le-ta prehitro ne razpade. Pušlce je treba narediti čim prej, sicer veje zaraste trava in jih ni prijetno puliti iz nje. Ko so narejeni, jih postavimo pod streho v zračen prostor, da se do naslednje jeseni lepo posušijo. Uporabimo jih za podkuriti ogenj v peči ali pri peki kostanjev in podobnih veselih jesenskih opravilih. Če so zares suhi, ne bi smelo biti težav pri prižiganju brata ognja, ki naj vas razveseljuje in ogreva, naj vam »noč razsvetljuje, naj bo lep in vesel in krepak in močan«.

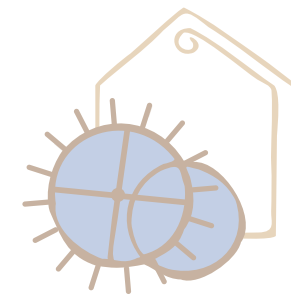
Dorica OFS

Nagradna uganka odvzete črke

Če vsaki od spodnjih besed odvzamete eno črko, dobite novo znano besedo (na primer TRATA – A = TRTA). Zaradi lažjega reševanja so podani opisi novih besed z odvzetimi črkami, a so med seboj pomešani.

- ☞ KLOPICA,
- ☞ SALAMA,
- ☞ VIHTENJE,
- ☞ PROTEIN,
- ☞ VERZALKA,
- ☞ ANTENA,
- ☞ KRASTA

- ☞ grška boginja civilizacije, modrosti, tkanja, obrti in vojaške discipline
- ☞ močno, krčevito jokanje
- ☞ ozek, trden, navadno tkan trak za zavezovanje čevljev
- ☞ posušena stebela in listi omlatenega žita
- ☞ predmet, navadno iz lesa, v katerem pokopljejo mrliča
- ☞ vnetje sklepov zaradi nabiranja soli sečne kisline
- ☞ v obliki polkrogle naloženo seno ali slama

Ob pravilni rešitvi vam bodo po vrsti prebrane odvzete črke dale rešitev, ki je v povezavi s stigmami svetega Frančiška.

Sestavil: Matej Pavlič

Pravilna rešitev iz prejšnje številke se glasi:
GRECCIO.

Na uredništvo ste poslali 29 pravilnih odgovorov. Hvaležni smo vam za vaše vztrajno sodelovanje. Tokratni nagrajenci so:

1. nagrada: Marija Bučinek, Primož 1, SI-2366 Muta.
2. nagrada: Alja-Aleksandra Kump-Ankerst, Cesta kokrškega odreda 3, SI-4000 Kranj.
3. nagrada: Marjan Praprotnik, Cesta na Hudo 41, SI-4290 Tržič.

Rešitve pošljite na uredništvo Brata Frančiška (Ul. škofa Maksimilijana Držečnika 7, SI-2000 Maribor) do 10. februarja 2024. Čakajo vas naslednje nagrade (bf 4/23):

1. nagrada: Aco Jerant, Umbrijski biser 2;
2. nagrada: Zadnja številka revije Magnificat;
3. nagrada: CD Hvalnice in večernice

Christian Gostečnik OFM PRVIH 1000 DNI

V prvih tisoč dneh, natančneje vse od spočetja, prek 270 dni nosečnosti in do konca drugega leta otrokove starosti, se izoblikujejo otrokovi možgani, in sicer na osnovi odnosa s starši. Zato je tudi družinsko okolje, v katero je otrok rojen, ključno za razvoj sicer zelo ranljivih ter izjemno susceptibilnih in sugestibilnih otrokovih možganskih struktur, ki dozori v ravno v tem najpomembnejšem obdobju otrokovega razvoja.

format 14 × 20 cm
trda vezava
obseg 384 strani
cena 22 €

Monografije FDI - 26

Christian Gostečnik OFM

razvoj otrokovih možganov razlike med spoloma
starševska ljubezen najzgodnejši meseci razvoja
podlaga za ves nadaljnji razvoj odrasla intima

Prvih 1000 dni

Predstavljeno lahko naročite na naslovu: **Založba Brat Frančišek**
Prešernov trg 4; 1000 Ljubljana; telefon: 01 24 29 314; e-mail: zbf@ofm.si
www.ofm.si/zbf

